

ILZE AUZIŅA • MAIJA BERĶE
ANTA LAZAREVA • ARVILS ŠALME
VINETA VAIVADE

B1 LAIPA

L A T V I E Š U V A L O D A
D A R B A B U R T N Ī C A

2018

Latviešu valodas aģentūra

NEKAD NAV PAR VĒLU

1.1. Ieraksti pareizā formā darbības vārdus *atbraukt, aizbraukt un braukt!*

Vakar vēlu vakarā mēs *atbraucām* no ceļojuma.

1. Katru vasaru daudz cilvēku no pilsētas _____ uz Jūrmalu sauļoties.
  2. Es rīt _____ pie tevis ciemos.
  3. Kā tu vari ar velosipēdu _____ tik tālu?
  4. Jānis jau pērn _____ uz Angliju.
  5. Vai tu katru rītu _____ uz darbu ar velosipēdu?
  6. Vai jūs jau _____ no vasarnīcas?
  7. Kad jūs _____ uz vasarnīcu?
  8. Viņi drīz _____ uz vasarnīcu.
-

1.2. Ievieto pareizā formā darbības vārdu *atgriezties!*

Vai jūs drīz *atgriezīsieties* no ceļojuma?

1. Mēs plānojam _____ pēc divām nedēļām.
  2. Vakar viņi no ekskursijas _____ vēlu vakarā.
  3. Es pēc atvaļinājuma darbā _____ tikai septembra sākumā.
  4. Gūtmaņu ģimene pagājušajā nedēļā _____ no laukiem.
  5. Mēs katru gadu _____ šajā vietā.
  6. Olafs _____ no komandējuma tikai pēc nedēļas.
  7. Aizvakar viņi _____ no darba ļoti vēlu.
  8. Vai jūs no ceļojuma _____ parīt agri no rīta?
-

1.3. Ievieto pareizā formā darbības vārdus *pārcelties, atgriezties un ciemosies!*

Vai jūs šogad *ciemosiesies* pie saviem draugiem Kanādā?

1. Kad jūs plānojat _____ uz jauno dzīvokli?
  2. Lauma katru gadu _____ no atvaļinājuma augustā.
  3. Es no ceļojuma _____ vēlu vakarā.
  4. Kad tu pēdējo reizi _____ pie savas māsas laukos?
  5. Vai tu jau sen _____ uz dzīvi Rīgā?
  6. Katru vasaru mēs _____ pie vecmāmiņas laukos.
  7. Viņi pērn _____ dzīvot uz Vāciju.
  8. Mēs _____ no brauciena tikai pēc nedēļas.
-

1.4. Pievieno darbības vārdam braukt *uz-, pār-, ap-, ie-, no-, iz-, jā-*!

A Katru dienu mūsu ceļš ved kalnā. 1. Mēs *uz*braucam augšā kalnā, tad ___braucam lejā. 2. Mēs turpinām ceļu pa šoseju, tad ___braucam pilsētā. 3. Centrā mēs ___braucam apkārt parkam. 4. No pilsētas mēs ___braucam vēlu vakarā.

B 1. Annai un Līgai ir ___brauc pie draudzenes, kura dzīvo mazpilsētā. Meitenes iekāpj autobusā un dodas ceļā. 2. Vispirms viņas ___brauc no pilsētas. 3. Tad autobuss ___brauc uz šosejas un dodas Kurzemes virzienā. 4. Priekšā ir ceļa remonts, tāpēc autobuss to ___brauc pa citu ceļu. 5. Pēc stundas autobuss ___brauc mazpilsētā, kur dzīvo meiteņu draudzene.

1.5. Ievieto pareizā formā darbības vārdus *mainīt un mainīties!*

Cik bieži jūs *maināt* mašīnai riepas?

1. Tu pēdējā laikā esi tik ļoti _____!
2. Jaunā vējjaka meitai bija par mazu, tāpēc rīt es to _____ pret lielāku.
3. Zēns pēc vasaras brīvlaika ir ļoti _____.
4. Mēs katru gadu _____ savu atpūtas vietu pie jūras.
5. Vakar kolēģi _____ savu viedokli par svarīgo problēmu.
6. Kad mēs _____ mašīnu pret jaunu?
7. Cik bieži jūs _____ savu matu sakārtojumu?
8. Nesen darbinieki _____ savu attieksmi pret uzņēmuma direktoru.
10. Patlaban mēs _____ savu dzīvokli pilsētā pret māju laukos.

1.6. Pabeidz teikumus!

Cilvēki mainās, jo ... _____

lai ... _____

tāpēc ka ... _____

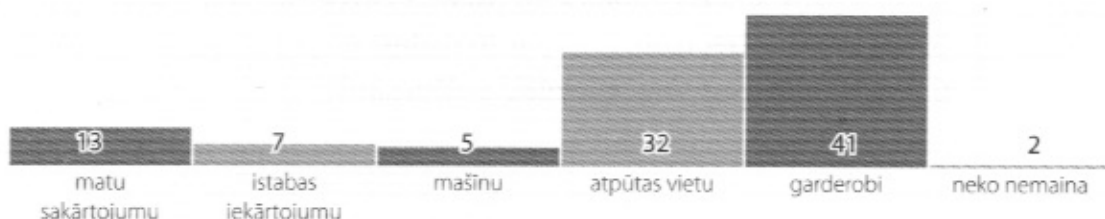
Cilvēki maina savu dzīvi, lai ... _____

jo ... _____

tāpēc ka ... _____

1.7. Aplūko diagrammu un veiciet dotos uzdevumus!

Latvijas iedzīvotāju aptauja "Ko jūs maināt visbiežāk?"

1. Apraksti diagrammā redzamos aptaujas rezultātus!

2. Ko jūs maināt visbiežāk un kāpēc?

Vārdu skaits 40 – 50 vārdi.

1.8. Atrodi katram teikumam atbilstošu frāzi! Ieraksti tabulā pretī teikumam atbilstošās frāzes burtu! Viens teikums ir lieks.

A – Tas ir viņu sirdsdarbs.

C – Viņš ātri tiek galā ar visu.

B – Viņi paši tiek galā ar darbiem.

D – Viņš iet tēva pēdās.

Aleksandrs, tāpat kā viņa vecāki, ir gleznotājs.	D
1. Imants vienmēr ātri un bez kavēšanās izdara visu, kas viņam darbā uzticēts.	
2. Mēs labprāt jebkurā laikā dodamies ceļojumā.	
3. Emīls un viņa tēvs ir kolēģi – abi ir juristi lielā ražošanas uzņēmumā.	
4. Daniels un Ralfs strādā slimnīcā jau 20 gadus, un šis darbs viņiem ļoti patīk.	
5. Meistari jebkuru darbu vienmēr paveic patstāvīgi.	

1.9. Ieraksti teikumā atbilstošās frāzes/vārda burtu!

A – iet viņa/viņas/viņu pēdās

C – tikt galā

B – ķerties pie darba

D – sirdslieta

Ar šo uzdevumu jums vajag ātri C .

1. Aleksis, tāpat kā viņa vecāki, vēlas kļūt par scenogrāfu, viņš _____ .
2. Tikai kopā mēs varēsim _____ ar šo uzdevumu.
3. Monikai ļoti patīk floristes darbs, tā patiešām ir viņas _____ .
4. Man patīk strādāt slimnīcā un palīdzēt cilvēkiem, tā ir mana _____ .
5. Vai vari palīdzēt man _____ ar šo darbu?
6. Lai sakoptu pagalmu, talcinieki nolēma ātri _____ .

1.10. Lasi tekstu un veic dotos uzdevumus!

A Atrodi atbilstošo vārdu un ieraksti to teikumā atbilstošajā formā!
pabeigt, būt, pārcelties, atgriezties, iemācīties, piedzimt, apprecēties

Raitis ir jauns, aktīvs un radošs cilvēks. Viņš _____ (1.) un uzauga Zemgalē. Kad Raitis mācījās skolā, viņu ļoti interesēja vēsture. Viņš vēlējās studēt, tāpēc pēc skolas absolvēšanas _____ (2.) uz dzīvi galvaspilsētā. Raitis sāka studēt vēsturi Latvijas Universitātē. Studiju laikā viņš _____ (3.) vadīt automašīnu. Pēc augstskolas pabeigšanas Raitis _____ (4.) savā dzimtajā pilsētā un sāka strādāt par vēstures skolotāju. Kopā ar saviem skolēniem Raitis _____ (5.) veidot sava novada vēsturisko notikumu karti, ko sāka veidot tad, kad pats mācījās skolā. Pavisam nesen viņš _____ (6.) un tagad kopā ar sievu pavada medusmēnesi ārzemēs.

B Uzraksti 6 jautājumus par Raiti!

1. Kāds ... _____
2. Kad ... _____
3. Kur... _____
4. Ko ... _____
5. Ar ko ... _____
6. Kas ... _____

1.11. Izlasi sludinājumu!

Uzraksti 4 jautājumus, lai iegūtu vairāk informācijas! Jautā par dzīvokļa lielumu, atrašanās vietu, ērtībām, komunālo pakalpojumu cenu!

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Mainu dzīvokli pret lielāku.

Papildu informācija pa tālr. 25603764.

1.12. Veido teikumus no dotajiem vārdiem! Vārdu kārtība nav jāmaina.

Tagad daudzi, jauns, cilvēks, iegūt, augstākā, izglītība.

Tagad daudzi jauni cilvēki iegūst augstāko izglītību.

1. Par, kas, tu, bērnība, gribēt, kļūt?
_____
2. Mēs, katrs, diena, apgūt, jaunas, prasmes.
_____
3. Ceļojumi, laiks, Anna, iegūt, jauni, draugi, ārzemes.
_____
4. Es, katrs, diena, apgūt, jauni, vārdi, angļu, valoda.
_____
5. Pēc, augstskolas, beigšana, viņš, kļūt, par, ekonomists.
_____
6. Mēs, iegūt, jauna, informācija, no, internets.
_____
7. Pēc, divi, gadi, Džons, kļūt, par, pavārs.
_____

1.13. Izlasi tekstu!

Anna un Ansis ir māsa un brālis. Viņi ir dzimuši Liepājā ārstu Krēsliņu ģimenē. Ansis ir vecākais bērns ģimenē, viņš ir dzimis 1992. gada 15. augustā. Anna ir par diviem gadiem jaunāka. Viņas dzimšanas diena ir 21. septembrī. Pēc Liepājas 2. vidusskolas absolvēšanas viņi devās uz galvaspilsētu studēt. Anna izvēlējās studijas Mākslas akadēmijā, bet Ansis Rīgas Tehniskajā universitātē studēja datorzinības.

2012. gadā, kad Ansis vēl studēja, viņš sāka strādāt uzņēmumā "IT elektro" par programmētāju. Kopš 2014. gada Ansis strādā uzņēmumā "Info". Viņš sāka darbu kā programmētājs, bet tagad vada uzņēmuma IT nodaļu. Ansim darbā noder viņa labās angļu un krievu valodas prasmes.

Viņa māsa Anna izvēlējās studēt modes dizainu, jo vēlējās kļūt par apģērbu dizaineri. Studiju laikā Mākslas akadēmijā Anna izmantoja iespēju vienu semestri studēt Antverpenes Karaliskajā daiļo mākslu akadēmijā, kur viņa vienlaikus attīstīja gan profesionālās prasmes, gan uzlaboja angļu valodas zināšanas. 2014. gadā pēc atgriešanās Rīgā Anna paralēli studijām uzsāka darbu Latvijas uzņēmumā "Vaide", kur strādāja par dizainera palīdzi. Anna pirms gada aprecējās apprecējās ar Jāni Stabiņu. Bet Ansis vēl arvien ir brīvs vīrietis.

Brīvajā laikā Anna kopā ar vīru apmeklē sporta klubu, viņiem patīk kopā ceļot uz tuvām un tālām zemēm. Savukārt Ansis brīvajā laikā labprāt makšķerē un ziemā slēpo.

Uzraksti Annas un Anša dzīves aprakstu (Curriculum Vitae)!

CURRICULUM VITAE

Vārds, uzvārds	Ansis ...	Anna ...
Dzimšanas vieta		
Dzimšanas dati		
Ģimenes stāvoklis		
Izglītība (augstākā)		
Mācību iestāde		
Darba pieredze		
Valodu prasme		
Vaļasprieks		

1.14. Raksti savu dzīves aprakstu (Curriculum Vitae)!

Vārds, uzvārds		
Dzimšanas vieta		
Dzimšanas dati		
Ģimenes stāvoklis		
Izglītība (augstākā)		
Mācību iestāde		
Darba pieredze		
Valodu prasme		
Vaļasprieks		

STARP SAVĒJIEM

2.1. Uzraksti, kas viņi tev ir?

Mana tēva brālis – **tēvocis**

1. Manas mammas māsa – _____
2. Manas mammas māsas dēls – _____
3. Mana tēva brāļa meita – _____
4. Manas mammas mamma – _____
5. Mana tēva tēvs – _____
6. Cilvēki, kurus saista asinsradniecība, – _____
7. Cilvēks, ar kuru kopā strādā, – _____

2.2. Uzraksti atbildes uz jautājumiem! Atbildi pilnos teikumos!

1. Vai tev ir māsas un brāļi? _____
2. Vai tev ir māsa? _____
3. Vai tev ir brālis? _____
4. Vai tev ir vīra brālis? _____
5. Vai tev ir sievas māsa? _____
6. Vai tev ir bērni? _____
7. Vai tev ir dēli? _____
8. Vai tev ir meitas? _____

2.3. Uzraksti par abiem puisiem:

- 1) kā viņi izskatās;
- 2) kas viņiem patīk;
- 3) ar ko viņi nodarbojas brīvajā laikā.

NIKS
Es nodarbojos ar snovbordu. Man ir daudz draugu, un man patīk meitenes. Es labprāt skatos sporta pārraides.

NAURIS
Man patīk vienatne. Vislabāk man patīk matemātika. Es piedalos olimpiādēs. Brīvajā laikā es risinu krustvārdu miklas.

Niks ir _____
_____
_____

Nauris ir _____
_____
_____

2.4. Darini īpašības vārdus!

Sirds – sirsnīgs

1. Miers – _____
2. Smaids – _____
3. Prieks – _____
4. Laime – _____
5. Garlaicība – _____
6. Dusmas – _____
7. Enerģija – _____
8. Sabiedrība _____

2.5. Ieraksti attiecīgo īpašības vārdu atbilstošajā formā! Katru vārdu raksti vienu reizi!

simpātisks, smaidīgs, priecīgs, sabiedrīks, veselīgs, drosmīgs, draudzīgs

Ints daudz komunicē ar citiem jauniešiem. Viņš ir draudzīgs.

1. Aija ļoti reti slimo. Viņa ir _____.
2. Daniels vienmēr aizstāv vājākos. Viņš ir _____.
3. Katrīna priecājas par dāvanu. Viņa ir _____.
4. Ar Maiklu ir patīkami satikties. Viņš vienmēr ir _____.
5. Anna un Raimonds piedalās dažādos pasākumos. Viņi ir _____.
6. Egīlam patīk Danute. Viņa ir _____.

2.6. Raksti, kādas īpašības piemīt tavam draugam vai draudzenei!

Mans draugs/Mana draudzene ir _____

2.7. Raksti vārdu savienojumus! Iesaisti tos teikumos un uzraksti teikumus! Izmanto darbības vārdus *satikties, sarunāties, priecāties, iedomāties, draudzēties, izklaidēties!*

priecāties par

Māris ļoti priecājās par mūsu tikšanos.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

2.8. Raksti par cilvēkiem, salīdzinot viņus! Izmanto iekavās dotos vārdus!

Vectēvs Juris

Ansis

Alise

Katrina

1. Vectēvs ir **vecāks** par Ansi. Ansis ir _____ par vectēvu.
(vecs, jauns)

2. _____
_____ (mazs, liels, jauns, vecs)

Raitis

Ivars

Kristaps

Aija

3. _____
_____ (īss, garš).

4. _____
_____ (dusmīgs, smaidīgs)

Signe

Anna

5. _____
_____ (draudzīgs, sabiedrīks, dusmīgs)

2.9. Lasi tekstu!

Raksturs

1. Raksturs ir mūsu personības psiholoģisko īpašību un paradumu kopums, kas veidojas visas dzīves garumā. Raksturu ietekmē audzināšana ģimenē un vide, kurā mēs dzīvojam. Daudzas mūsu rakstura īpašības, kā drosmē, tolerance, godīgums, laipnība u.c. veidojas no ikdienas paradumiem un vecāku parauga. Savas rakstura iezīmes dažādās vidēs mēs varam izpaust atšķirīgi. Piemēram, darbā varam būt laipni, atsaucīgi vai devīgi, bet mājās pārmērīgi nopietni, neatsaucīgi, nerunīgi.
2. Labi ir tas, ka raksturu var mainīt! Ar lielākiem vai mazākiem centieniem rakstura iezīmes var pamainīt. Kādā ģimenē sieva nāca no vides, kas bija izveidojusi viņā pedantismu līdz vismazākajiem sīkumiem. Katrai lietai bija sava vieta. Tādējādi, piemēram, mājas kopšana viņai prasīja ļoti daudz laika, kā arī radīja viņā neapmierinātību par to, ka vīrs un bērni neuztur mājās vēlamo kārtību. Ģimenē bija strīdi par šo jautājumu. Kādā reizē vīrs godīgi pateica, ka jūtas tā, it kā viņu dzīve būtu pakārtota putekļu krišanas ātrumam. Bet viņš vēlas nolikt drēbes ne tikai tur, kur tas paredzēts, vēlas gultu dažkārt atstāt nesaklātu un justies vienkārši laimīgs savās mājās. Sieva uz klausīja vīru. Tagad nedaudz nekārtīgāka māja ir viņas izaicinājums, lai veidotu harmoniskākas attiecības ar saviem tuvākajiem cilvēkiem.
3. Nereti viscildinošākās rakstura iezīmes var būt izaicinājums tuvajiem cilvēkiem. Piemēram, godīgums. Tas mums katram palīdz dzīvot saskaņā ar sirdsapziņu, būt tādiem, kādi esam. Godīgums ir cieši saistīts ar drosmes pilnveidošanu sevī. Tomēr ne vienmēr ar cilvēku, kuram ir šī īpašība, var viegli sadzīvot. Nav viegli akceptēt tuva cilvēka centienus atklāti un godīgi paust savu viedokli brīžos, kad prātīgāk būtu paklusēt un neizcelt savu godīgumu.

Uzraksti vienā vai divos teikumos, par ko stāsta katrā rindkopā!

1. _____

_____

_____

2. _____

_____

_____

3. _____

_____

_____

2.10. Uzraksti, kāds ir cilvēks un kuras īpašības viņam piemīt! Raksti 5 īpašības vārdus un atbilstošus lietvārdus!

Cilvēks ir drosmīgs, pacietīgs, _____

Cilvēkam piemīt drosmē, pacietība, _____

2.11. Ieraksti atbilstošo vārdu!

brāļi

bērnībā

auga

sarunājās

ģimeni

pusmūža

tantes

bagāts

pusaudža

tēvoči

atceras

atbalsta

cita citai

Nedaudz pastāstīšu par savu ģimeni. Es esmu ļoti _____ (1.) cilvēks. Man ir divi lieliski _____ (2.), trīs jaukas _____ (3.), divi _____ (4.). Jā, mana mamma _____ (5.) lielā ģimenē. Viņa _____ (6.), ka _____ (7.) labāk satika ar brāļiem nekā ar māsām. Bet vēlāk, _____ (8.) gados, māsas kļuva tuvākas par brāļiem. Viņas bieži visu nakti _____ (9.) un atklāja _____ (10.) savus noslēpumus. Tagad, _____ (11.) gados, mammas brāļi un māsas joprojām ir draudzīga ģimene. Viņi visi palīdz cits citam un _____ (12.) cits citu.

2.12. Lasi un atzīmē, vai apgalvojums atbilst tekstam (Jā) vai neatbilst tekstam (Nē)!

Mani sauc Laima. Es esmu biroja administratore skaistumkopšanas salonā. Es esmu šeit nostrādājusi jau septiņus gadus. Šobrīd gan nestrādāju, jo audzinu mājās bērniņu. Man pašai nav neviena brāļa vai māsas, bet mēs ar vīru audzinām trīs bērnus. Visi trīs puikas prasa uzmanību, ieinteresētību un arī fizisku izturību. Mazākajam ir tikai gadiņš, vecākie bērni ir pusaudži, viņiem jau 15. Abi vecākie dēli ir dvīņi. Ārēji viņi ir līdzīgi, bet pēc rakstura atšķirīgi. Nikam ir mans raksturs, bet Naurim – vīra.

Man patīk gatavot ēdienus, rūpēties par ģimeni... Vārdu sakot, man patīk būt mājās. Tikai tagad augstu novērtēju savu mammu, kura manā bērnībā rosījās mājās kā „traka”. Un vecmammu, kuras gatavotās kotletes no plīts pazuda vienā mirklī. Man tik ļoti patīk atcerēties, ko viņas darīja, un mācīt to arī saviem bērniem.

Kad satiekamies ar radiem, labprāt klausāmies gan mana tēta piedzīvojumus un

pamācības jaunažiem, gan vīra krustmātes stāstus par Sibīriju, uz kurienu viņa aizbrauca bērna gados, bet atgriezās jau pusmūžā.

Nr.	Apgalvojums	Jā	Nē
	Laima pašlaik strādā.		x
1.	Laima ir biroja administratore.		
2.	Laimai nav brāļu un māsu.		
3.	Laimai ir trīs bērni.		
4.	Laimas jaunākais bērns ir vienu gadu vecs.		
5.	Laimas krustmāte dzīvo Sibīrijā.		
6.	Laimai patīk rūpēties par ģimeni.		

2.13. Lasi interesantus faktus par dvīņiem!

1. Vislielākais dvīņu skaits dzimst Nigērijā, bet vismazākais – Japānā.
2. Pieci procenti identisko dvīņu, ja viņus nostāda profilā vienu pretī otram, izskatās kā spoguļattēls, ieskaitot dzimumzīmes tajās pašās vietās. Pat matu cirtas ir vienādas.
3. Četrdesmit procentiem dvīņu ir pašiem sava valoda, un viņi tajā orientējas lieliski, sarunājas un priecājas, ka citi nesaprot. Dvīņu valodā ir daudz pārveidotu vārdu un skaņu atdarinājumu. Viņu īpašā valoda parasti pazūd tad, kad bērni sāk iet skolā.
4. Pētījumos secināts, ka sievietes, kurām piedzimst dvīņi, dzīvo ilgāk. Viena no teorijām pieļauj, ka dvīņus spēj radīt un iznēsāt tikai tās sievietes, kas bioloģiski vieglāk adaptējas grūtiem apstākļiem, un tāpēc arī citās dzīves situācijās viņas ir izturīgākas.
5. Ja cilvēki dvīņus neatšķir, tad suņiem tā nav problēma! Speciāli trenēts suns atšķirs identiskos dvīņus pat tad, ja viņi būs ēduši vienu ēdienu un dzīvojuši vienā mājā. Vācijas policijas dienestā izmanto speciāli apmācītus suņus, kas spēj noteikt šīs atšķirības. Bet tas attiecas tikai uz tiem bērniem, kas ir vecāki par pieciem gadiem. Jaunāki dvīņi pat suņiem ir mīkla.
6. Dvīņu pāru skaits pasaulē palielinās. Latvija nav izņēmums. Lielāko pasaules valstu statistika apliecina, ka dvīņu skaits pasaulē kļūst arvien lielāks. Piemēram, ASV kopš 1980. gada tas ir dubultojies. Arī Latvijā dvīņu skaits palielinās. 2000. gadā Latvijā piedzima 172 dvīņu pāri, bet 2013. gadā – 262 dvīņu pāri. Arī pēdējos gados dvīņu skaits pieaug.

A Ieraksti tabulā, kurā rindkopā ir stāstīts par attiecīgo tematu!

Par suņu spēju atšķirt dvīņus.		Par dvīņu skaitu Latvijā.	
Par dvīņu mātēm.		Par dvīņu sarunāšanos savā starpā.	
Par dvīņu skaitu atsevišķās valstīs.		Par dvīņu izskatu un līdzību.	
Par dvīņu skaita pieaugumu.			

B Atrodi un pasvītro tekstā vārdu savienojumus, kurās izteikta līdzīga doma, tikai citiem vārdiem!

1. vienādi dvīņi
2. matu šķipsnas
3. bērniem sākas skolas gaitas
4. pētījumi apliecina
5. adaptējas apstākļiem

2.14. Lasi tekstu!

– Labdien! Esmu Kristaps Grava. Vai jūs varat man palīdzēt?

– Kādā jautājumā?

– Es vēlos pētīt savas dzimtas vēsturi. Jūs esat arhīva darbiniece un zināsiet, kas man jādara.

– Tas gan ir jauki, ka gribat uzzināt par savu ģimeni vairākās paaudzēs. Tagad daudz cilvēku pēta savas dzimtas.

Vispirms jums jāzina, kur var meklēt informāciju. Jums jārunā ar saviem vecākiem, vecvecākiem un citiem radiem. Varbūt viņi jau varēs daudz pastāstīt par jūsu ģimenes pagātņi. Vēl jums jāpēta tā informācija, kas ir internetā. Piemēram, digitalizētajās baznīcas grāmatās. Baznīcu grāmatu kopijas un citus avotus, galvenokārt no 18.–19. gadsimta, var atrast vietnē www.lvva-raduraksti.lv. To saturs ir attēlu veidā. Varbūt jums būs jāiet arī uz Latvijas Valsts arhīvu, jo tur ir daudzu cilvēku izglītības dokumenti, arī īpašumu dokumenti.

– Sakiet, cik ilgi man būs jāmeklē materiāli?

– To gan ir grūti pateikt. Varbūt par jūsu ģimeni ir daudz pagātnes materiālu, tad jau meklēšana nebūs ilga. Bet, iespējams, ka būs jāmeklē un jāpēta dažādi avoti. Tad būs vajadzīgs ilgāks laiks.

– Paldies par padomu! Sākšu pētīt. Vispirms laikam būs jābrauc uz Cēsīm un jāapciemo mammas māsa un vecāmāte. Viņas abas daudz ko atceras. Vēl būs jāapskata viņu fotogrāfiju albumi – tur ir daudz senu bilžu. Saprotu, ka būs jāvelta šai pētīšanai diezgan daudz laika.

A Atzīmē pareizo atbildi!

Kristaps vēlas...

- a. atrast savu vecvecāku māju.
- b. uzzināt, kur atrodas Valsts arhīvs
- c. pētīt savas dzimtas vēsturi.

1. Uz Kristapa jautājumiem atbild...
  - a. viņa vecmāmiņa.
  - b. arhīva darbiniece.
  - c. Kristapa draudzene.
2. Materiāli no baznīcas grāmatām ir...
  - a. tikai baznīcās.
  - b. ģimenes bibliotēkās.
  - c. tīmekļa vietnē.

DZĪVESVIETA

3.1. Ieraksti tekstā izlaistos vārdus!

ik dienu, ik dienu, ik gadu, ikdienu, ikdienas

Jānis ir cilvēks, kuram nav svešas **ikdienas** rūpes par ģimeni un māju. Jānis dzīvo Siguldā, savu vecvecāku mājā. Tajā ir malkas apkure, un aukstā laikā _____ (1.) jākurina krāsns. Jānis grib mājā ierīkot gāzes apkuri, jo tā viņu atbrīvotu no _____ (2.) rūpēm. Jānis _____ (3.) brauc uz darbu ar vilcienu. Jāņa _____ (4.) paiet universitātē, kur viņš lasa lekcijas. Drīz būs vasara. Tad Jānis kā _____ (5.) dosies ceļojumā.

3.2. Savieno jēdzienu ar atbilstošo skaidrojumu!

Daudzstāvu māja	Liela, grezna ēka vai vairāku ēku komplekss.
Dzīvoklis	Latvijas laukos izplatīts apbūves veids, kurā ir gan dzīvojamā māja, gan saimniecības ēkas.
Viensēta	Ēka, kurā elektronisku programmu un ierīču kopums padara dzīvi ērtāku, drošāku un ekonomiskāku.
Guadrā māja	Vairāku telpu (istabu, virtuves u. c.) kopums ēkā, kas ir domātas dzīvošanai.
Pils	Ēka, kurai ir vairāk nekā divi stāvi.

3.3. Raksti teikumos doto vārdu atbilstošā formā!

pils

Latvijā ir dažādos gadsimtos celtas **pilis**. Latvijā nav daudz lielu _____ (1.), bet pietiekami daudz mazu un nelielu _____ (2.). Viena no skaistākajām ir Mežotnes _____ (3.) Zemgalē, netālu no Bauskas. To cēla 18. un 19. gadsimta mijā. Šis _____ (4.) arhitekts ir itālis Džakomo Kvarengi. Mežotnes _____ (5.) pirmā īpašniece ir Šarlote fon Līvena.

pirts

Latvijas laukos ir daudz viensētu. Katrā viensētā ir dzīvojamā māja, kā arī kūts, šķūnis un _____ (1.). Apceļojot Latvijas laukus, ir jāizbauda _____ (2.) rituāls. Tas palīdzēs atgūt veselību un uzlabot pašsajūtu. Parasti _____ (3.) ir ezera vai diķa krastā.

krāsns

Bieži vien dzīvojamajās mājās ir _____ (1.) apkure. Aukstā laikā katru dienu ir jākurina _____ (2.). Tad _____ (3.) regulāri ir jāieliek malka vai cits kurināmais.

3.4. Ieraksti tekstā izlaistos vārdus atbilstošā formā!

atslēgt, ieslēgt, izslēgt, aizslēgt, atslēgt, aizvērt, atvērt, ieslēgt, izslēgt

Iedomājies: tu pārnāc no darba, ~~atslēdz~~ durvis, dod komandu „esmu mājās”, un tava māja sāk atdzīvoties. Kamēr tu novelc virsdrēbes, telpās iedegas gaisma, sāk skanēt mūzika vai ieslēdzas TV. Tu vari vadīt savu māju arī ar interneta vai mobīlā tālruņa palīdzību: _____ (1.) vai _____ (2.) apkuri un apgaismojumu; _____ (3.) vai _____ (4.) durvis, _____ (5.) vai _____ (6.) žalūzijas vai aizkarus. To visu prot “gudrā māja” – automatizēta sistēma, kas atvieglo ikdienu. Sistēma palīdz arī _____ (7.) un _____ (8.) signalizāciju.

3.5. Ieraksti vārdus teikumos atbilstoši saturam pareizā formā! Vienu vārdu iespējams izmantot vairākas reizes.

A *līmēt, līme, līmēšana, līmētājs*

Ja esi nolēmis remontēt dzīvokli pats, tad tev noderēs daži padomi.

Tapetes ~~līmēt~~ spēj jebkurš cilvēks. Nepieciešamas tapetes un tapešu _____ (1.). Un pacietība. Kā _____ (2.) tapetes? Vispirms jāgatavo tapešu _____ (3.). To dara tā: spainī ielej aptuveni 5 litrus ūdens, pievieno _____ (4.) pulveri, izmaisa. Nākamais solis ir tapešu sagriešana. No viena tapešu ruļļu iznāk trīs vai četras slejas. Tagad _____ (5.) var sākties. Vispirms _____ (6.) uzklāj uz sienas, tad liek tapetes pie sienas. Ievēro to, ka _____ (5.) jābūt ļoti uzmanīgam.

B *krāsošana, krāsa, krāsot, krāsotājs*

Kā pareizi pārkrāsot koka ārdurvis? Lai varētu sākt _____ (1.), ir jāizvēlas pareizā _____ (2.). Šajā gadījumā _____ (3.) jābūt piemērotai āra darbiem. Pirms _____ (4.) ir jānoņem vecā _____ (5.). Virsmai jābūt gludai. Kad viss ir sagatavots, var sākt _____ (6.). Svarīgi, ka _____ (7.) klāj vienā vai divās plānās kārtās. Parasti _____ (8.) ar otu, bet var lietot arī rullīti. To ikviens _____ (9.) pats var izvēlēties.

C *flīzēšana, flīzētājs, flīzes, flīzēt*

Tāds process kā _____ (1.) ir sarežģīts. To labāk darīt profesionāliem _____ (2.). Ja vēlies _____ (3.) pats, tad būs nepieciešami speciāli instrumenti. Obligāti ir jāizrēķina, cik _____ (4.) būs nepieciešamas.

3.6. Izraksti no 3.5. uzdevuma teksta darbības vārdus vajadzības izteiksmē!

jāsagatavo, _____, _____, _____, _____,
 _____, _____, _____

3.7. Lasi sludinājumu un atzīmē, vai apgalvojums ir pareizs, nepareizs vai tekstā par to nav informācijas!

Pārdodu viensētu Latvijas laukos – Madonas novada Lazdonas pagastā.

Dzīvojamā māja ir celta 19. gadsimta beigās. Viensēta ir skaistā vietā upes krastā. Tajā dzīvoja mani vecvecāki, bet nu māja stāv tukša. Mājā ir krāsns apkure. Viensētā ir arī kūts, šķūnis un garāža. Garāža ir nesen celta. Blakus mājai ir ābeļdārzs. Mājai ir divi stāvi. Tās platība ir 200 m². Zemes platība ir 62 000 m². Cena – 40 000 eiro.

Ja Jūs interesē mans piedāvājums, tad zvaniet pa norādīto tālruna numuru.

	Jā	Nē	Nav informācijas
Viensēta atrodas Madonas pagastā.		x	
1. Māja ir sena.			
2. Mājā pašlaik dzīvo pārdevēja vecvecāki.			
3. Mājā ir siltais ūdens.			
4. Mājas saimnieks pārdod gan māju, gan zemi.			
5. Mājas platība ir 200 m ² .			
6. Pie mājas ir ābeļdārzs.			
7. Kaimiņos dzīvo jauki cilvēki.			
8. Viensētā ir arī pirts.			
9. Tā ir vienkārtīga māja.			
10. Māja atrodas ezera krastā.			

3.8. Raksti vārdu *pats* atbilstošā formā!

- Es pašlaik dzīvoju kopā ar vecākiem, bet turpmāk gribu dzīvot viens *pats*.
- Juri, vai tu _____ (1.) meklēsi sev dzīvokli?
- Jā, es to darīšu _____ (2.). Man parasti visu patīk darīt _____ (3.).
- Anna, vai arī tev visu patīk darīt _____ (4.)?
- Nē, man nepatīk visu darīt _____ (5.). Es labprāt darbojos kopā ar savu ģimeni. Piemēram, pagājušajā gadā mēs _____ (6.) izremontējam dzīvokli.

3.9. Ievieto vārdus atbilstošajā vietā! Ja nepieciešams, maini vārda formu!
aizdevums, apgādnieks, bērns, dzīvoklis, iegādāties, ikmēneša, ienākumi, kredīts, nepilngadīgs

Juris: Mēs vēlamies saņemt *aizdevumu*.

Bankas darbinieks: Vai jūs gribat iegādāties _____ (1.)?

Juris: Jā, mēs vēlamies _____ (2.) četrstabu dzīvokli.

Bankas darbinieks: Cik lieli ir jūsu _____ (3.) ienākumi?

Juris: Mūsu kopējie _____ (4.) ir ap 1200 eiro mēnesī.

Bankas darbinieks: Vai jūsu apgādībā ir _____ (5.) bērni?

Juris: Mums ir viens mazs _____ (6.). Es pašlaik esmu vienīgais _____ (7.).

Bankas darbinieks: Cik lielu _____ (8.) jūs vēlaties?

3.10. Lasi dialogu un palīdzi uzrakstīt sludinājumu!

- Es gribu pārdot savu dzīvokli. Vai palīdzēsi man uzrakstīt sludinājumu?
- Labi. Sāksim ar to, ka noskaidrosim, cik istabu ir dzīvoklī?
- Divas.
- Kur tas atrodas? Kurā ielā?
- Kalna ielā. Tas nav tālu no centra.
- Cik stāvu ir mājai?
- Deviņi.
- Un kurā stāvā ir dzīvoklis?
- Trešajā.
- Vai dzīvoklī ir centrālapkure?
- Protams, ka ir.
- Cik liels ir dzīvoklis?
- 60 kvadrātmetri.
- Par cik lielu summu tu gribi to pārdot?
- Nu, nezinu. Par kādiem trīsdesmit vai četrdesmit tūkstošiem eiro.
- Labāk prasi vairāk.

Ieraksti sludinājumā izlaistos vārdus!

Pārdodu _____ dzīvokli _____ ielā, Rīgā.

Tas ir _____ no pilsētas centra.

Dzīvoklis atrodas _____ mājas _____ stāvā.

Dzīvoklim ir _____, visas komunikācijas. Daudzdzīvokļu māja ir siltināta.

Dzīvokļa platība – _____.

Cena – _____ eiro.

KAD BEIDZAS DARBADIENA

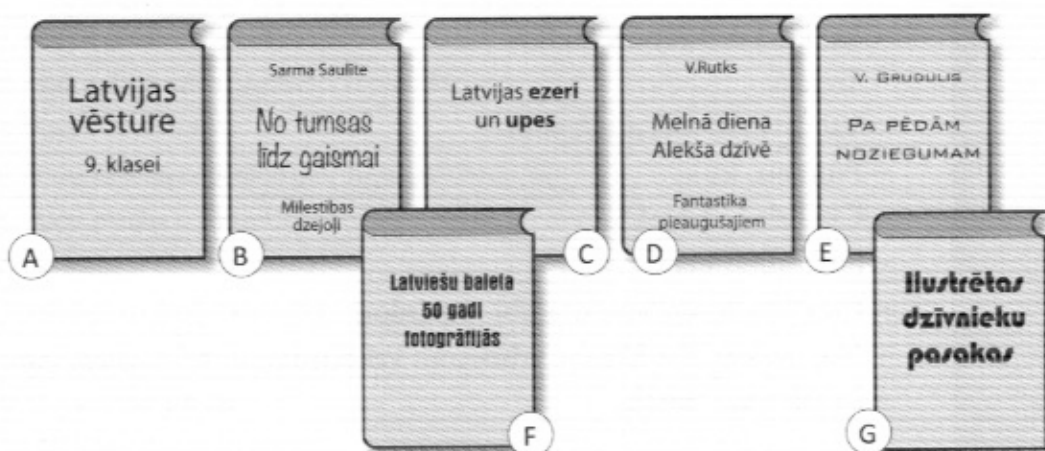
4.1. Lasi un ieraksti tekstā trūkstošos vārdus! Katru vārdu raksti tikai vienu reizi.

publicējusi, lasītājus, rakstnieci, izdevniecība, lasītavā, grāmatu, bibliotēkā

Ši gada 8. janvārī pulksten 17.00 pilsētas bibliotēkā
notiks pasākums
„Ziemas pasakas”.

Pasākuma laikā būs tikšanās ar _____ (1.) Kristīni Freimani.
Tikai pirms mēneša _____ (2.) „Ugunspuķis” ir
_____ (3.) K. Freimanes
pasaku _____ (4.) „Kā es meklēju laimi”.
Aicinām gan lielus, gan mazus _____ (5.) , kam patīk pasakas,
apmeklēt šo pasākumu.
Pasākums notiks bibliotēkas jaunajā _____ (6.).

4.2. Pabeidz teikumu, ierakstot burtu, kas apzīmē grāmatu! Katram teikumam atbilst viena grāmata.

Tiem, kuriem interesē ģeogrāfija, piedāvājam grāmatu C.

1. Ja jums patīk izdomāti notikumi un jums ir vismaz 18 gadu, lasiet...
2. Tā kā manam draugam patīk detektīvromāni, es viņam dāvināšu grāmatu ...
3. Pirms jaunā mācību gada sākuma skolēniem jānopērk grāmata ...
4. Jūtu pasaule ir brīnišķīgi attēlota jaunajā grāmatā ...
5. Vecmāmiņa piecgadīgajam mazdēlam uzdāvināja ...
6. Mans tēvs ilgu gadus dejoja Operas teātrī, tādēļ dzimšanas dienā dāvināšu viņam grāmatu ...

4.3. Atrodi jēdzienam atbilstošo skaidrojumu!

0. BIOGRĀFISKĀ
LITERATŪRA

1. ENCIKLOPĒDIJA

2. POPULĀRZINĀTNISKĀ
LITERATŪRA

3. PUBLICISTIKA

4. ORIJĒNĀLLITERATŪRA

- A** – Zinātnisks izdevums, kas sniedz ziņas par vienu vai vairākām nozarēm un kur materiāls izkārtots alfabētiski vai tematiski.
- B** – Literatūra, kas stāsta par kādas personības dzīvi un darbību.
- C** – Kādas tautas daiļliteratūra, kas rakstīta šīs tautas valodā.
- D** – Literatūras nozare (parasti periodiskos izdevumos), kas aptver darbus par aktuāliem sabiedriski politiskiem jautājumiem.
- E** – Viegli saprotams un uztverams darbs par zinātnes, tehnikas, mākslas vai citu nozari.

Ieraksti tabulā jēdzienam atbilstošā skaidrojuma burtu!

0.	1.	2.	3.	4.
B				

4.4. Ieraksti teikumā atbilstošo vārdu! Katru vārdu raksti tikai vienu reizi.

lasa, lasīšana, lasīt, lasītavas, izlasa, lasi, lasītājs

Mūsdienās mēs pārāk bieži aizmirstam par *lasīšanas* nozīmi. Aizvien mazāk cilvēku regulāri _____ (1.) grāmatas. Daudzi tikai ātri _____ (2.) jaunākās ziņas interneta portālos. Taču tieši grāmatu pasaule attīsta prātu un ietekmē cilvēka jūtu pasauli. Īpaši svarīgi _____ (3.) grāmatas bērniem, tādēļ dari tā:

pats esi aktīvs _____ (4.) un radi interesi bērnam par grāmatām – jau agrā bērnībā _____ (5.) bērniem priekšā grāmatas; izveido savu mājas bibliotēku, taču atceries, ka ir publiskās bibliotēkas un _____ (6.)!

4.5. Veido no dotajiem vārdiem lietvārdus! Ieraksti tos teikumos atbilstoši saturam!

A rakstīt, lasīt, izdot, veltīt, gleznot

Viena no populārākajām Latvijas *izdevniecībām* publicējusi literatūras un teātra zinātnieka Viktora Hausmaņa grāmatu *Veronika Janelsiņa rakstos un darbos*. Veronika Janelsiņa ir _____ (1.) un _____ (2.), kura _____ (3.) vairāk pazīstama kā rakstnieka Anšlava Eglīša grāmatu noformētāja. Grāmata ir V. Hausmaņa _____ (4.) V. Janelsiņas ne-parastajai personībai, viņas sarakstītajām grāmatām un zīmējumiem.

B dziedāt, komponēt, skatīties, izrādīt, režisēt, svinēt

2016. gadā savu 80 gadu jubileju _____ (1.) latviešu populārās mūzikas autors un pianists Raimonds Pauls, kurš ir viens no slavenākajiem _____ (2.) ne tikai Latvijā, bet arī aiz tās robežām. R. Paula jubilejas vakarā notika koncerts Latvijas Nacionālajā teātrī. Koncerta _____ (3.) bija Edmunds Freibergs. Koncertā skanēja _____ (4.), kuras R. Pauls komponējis dažādām teātra _____ (5.). Kā pateicība komponistam par viņa dziesmām pēc koncerta ilgi skanēja _____ (6.) aplausi.

4.6. Lasi informāciju par kultūras pasākumiem un atrodi atbilstošo nosaukumu! Pretī informācijai ieraksti atbilstošā nosaukuma burtu!

	Cēsu koncertzālē septembra sākumā notiks bērniem veltītas izrādes, kurās mazie skatītāji varēs satīties ar Sarkangalvīti un vilku, Vinniju Pūku, Brēmenes muzikantiem un citiem varoņiem.	C
1.	Aicinām visus klasiskās mūzikas cienītājus uz Latvijas Nacionālā simfoniskā orķestra sezonas noslēguma koncertu, kas notiks Mātes dienā. Koncertā skanēs latviešu un ārzemju mūziķu skaņdarbi.	
2.	Jelgavas izstāžu zālē notiek novada keramiķu darbu izstāde. Tajā var apskatīt visdažādākos māla izstrādājumus – podus, vāzes, krūzes un dažādus dekoratīvos priekšmetus.	
3.	Jauniešus, kuriem ir laba balss un kuriem patīk mūzika, aicina pieteikties konkursam. Konkurss notiks laikā no šī gada aprīļa līdz jūnijam. Labākie jaunie vokālisti, kuri būs uzvarējuši konkursā, varēs piedalīties īpašā koncertā.	
4.	Viens no skaistākajiem pasākumiem pavasarī ir Latvijas mūziķu un dziedātāju koncerts, kas notiek Dobeles ceriņu dārzā. Aicinām visus uz šo brīvdabas koncertu, kur jūs gaidīs smaržīgi ceriņi un brīnišķīga mūzika.	
5.	Latvijas Nacionālajā operā notiks baleta festivāls „No klasikas līdz avangardam”. Tā laikā skatītāji varēs redzēt pasaulē slavenu baletdejotāju priekšnesumus.	

E Muzikāla dāvana māmiņām

F Mūzika brīvā dabā

D Klasiskās un modernās dejas

A Jaunie talanti

B Saruna ar mālu

C Pasaku pasaulē

4.7. Ieraksti teikumā darbības vārdu vēlējuma formā!

Es **vēlētos** redzēt Raiņa lugas „Uguns un nakts” jauno iestudējumu.

1. Ja jūs _____ (zināt), kā mums patika R. Paula autorkoncerts!
2. Mēs ar vīru gribam, lai mūsu bērni _____ (piedalīties) jauno gleznotāju plenērā.
3. Kaut mēs _____ (varēt) nopirkt labas biļetes uz pirmizrādi!
4. Kaut es ātrāk _____ (iemācīties) spēņu valodu!
5. Kaut es _____ (atrast) bibliotēkā vajadzīgo grāmatu!
6. Es labprāt kopā ar draugiem _____ (braukt) ekskursijā uz Liepāju.
7. Es _____ (gribēt) apmeklēt fotoizstādi „Senā un jaunā Rīga”.
8. Bērni vēlas, lai ātrāk _____ (atnākt) Ziemassvētki.

4.8. Ieraksti vārdus atbilstošajā formā!

Agata Kristi ir viena no slavenākajām (slavenā) detektīvromānu rakstniecēm.

1. Viena no _____ (populārā) latviešu dramaturga Rūdolfā Blaumaņa lugām ir „Skroderdienas Silmačos”.
2. Vakar mēs noskatījāmies vienu no _____ (skaistā) Dž. Pučīni operām „Bohēma”.
3. Jānis Štreičs ir viens no _____ (labais) latviešu kinorežisoriem.
4. Muzeju nakts ir viens no _____ (interesantais) pasākumiem, kuru ik gadu apmeklē daudz cilvēku.
5. Latvijas Nacionālajā mākslas muzejā ir viena no _____ (vērtīgā) latviešu mākslinieku gleznu kolekcijām.
6. Pagājušajā sezonā vieni no _____ (labākie) iestudējumiem bija Liepājas teātrī.

4.9. Ieraksti tekstā atbilstošo saistītāvjārdu!

kad, kuras, kurš, ka, kuru, kurā, kuri

Marka Rotko mākslas centrs

Marka Rotko mākslas centrs atrodas Daugavpils cietoksnī – vienīgajā 19. gadsimta pirmās puses cietoksnī Austrumeiropā, kurš saglabājies līdz mūsdienām.

Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs ir vienīgā vieta Austrumeiropā, _____ (1.) tiek piedāvāta iespēja iepazīties ar pasaulē slavenā mākslinieka, abstraktā ekspresionisma pamatlicēja Marka Rotko oriģināldarbiem.

Ideja par mākslas centra izveidi un kolekciju radās 2002. gadā, _____ (2.) tika uzsākta Marka Rotko simtgades svinību organizēšana.

Centrā ir pastāvīgā ekspozīcija, _____ (3.) vērtīgākā daļa ir Marka Rotko oriģināldarbi un reprodukcijas. Taču centra vadība uzskata, _____ (4.) liela nozīme ir arī interesantām mainīgajām ekspozīcijām.

Mākslas centrā var aplūkot pazīstamu Latvijas un ārvalstu mākslinieku darbus, _____ (5.) radīti dažādos mākslas virzienos – glezniecībā, grafikā, tekstilā, keramikā, fotogrāfijā.

Kopš mākslas centra dibināšanas 2013. gadā kolekcija kļuvusi tik bagāta, _____ (6.) gandrīz ikviens apmeklētājs te atradīs kādu mākslas darbu vai autoru, kas viņu interesēs.

4.10. Izveido teikumus no dotajiem vārdiem! Vārdu kārtība nav jāmaina.

ši, grāmata, izdot, pirms, gads
Šo grāmatu izdeva pirms gada.

1. Vakar, bibliotēka, lasītava, būt, daudz, lasītāji.

2. Drīz, Nacionālais, teātris, notikt, Oskars Vailds, luga, „Salome”, pirmizrāde.

3. Katra, vasara, Jūrmala, notikt, mūzika, festivāls.

4. Kaut, es, kinofestivāls, laiks, varēt, noskatīties, šī, interesanta, filma.

5. Pirms, mēnesis, mēs, noskatīties, viens, no, jaunākais, opera, iestudējums.

6. Es, regulāri, lasīt, par, dažādi, kultūra, pasākumi.

4.11. Iedomājies, ka vēlies uzaicināt ar draugu/draudzeni apmeklēt pasākumu. Tu esi izlasījis/izlasījusi šādu sludinājumu!

Mūzikas klubā „Romeo” Valmierā

š.g. 17. maijā plkst. 19.00.

notiks džeza grupas

„Gauja” koncerts

Bīlešu cenas – 20 un 25 eiro.

Uzraksti draugam/draudzenei e-pasta vēstuli:

- 1) **sasveicinies**,
- 2) **aicini** draugu/draudzeni uz pasākumu,
- 3) **informē** par pasākumu (vietu, laiku, cenu),
- 4) **pajautā**, ko draugs/draudzene domā par tavu piedāvājumu,
- 5) **atsveicinies!**

Rakstu darba apjoms 30 – 35 vārdi.

CentSchboo... 16 B I U

To: draugs@pasakums.go

Subject: Par pasākumu

4.12. Lasi tekstu!

Opermūzikas svētki

Latvijā nu jau vairāk nekā divdesmit gadus notiek Starptautiskie Opermūzikas svētki, kas pulcē daudzus tūkstošus skatītāju. Lielākā daļa svētku ir notikuši Siguldā – vienā no skaistākajām Latvijas pilsētām, kas atrodas Gaujas krastā tikai 52 km no Rīgas.

Opermūzikas svētku galvenie pasākumi notiek Siguldas pilsdrupu estrādē. Ik gadu te notiek ne tikai Opermūzikas svētku pasākumi, bet arī citi koncerti un festivāli.

Pirmie Opermūzikas svētki notika 1993. gadā, kad klausītājus īpaši iepriecināja latviešu operdziedātāji Inese Galante, Egils Siliņš un Ingus Pētersons.

Laika gaitā svētki ir ieguvuši starptautisku nozīmi, jo tajos piedalās opermūzikas mākslinieki no dažādām valstīm. Pirmajos gados notika tikai koncerti, bet kopš trešajiem Opermūzikas svētkiem speciāli šim pasākumam iestudē operas. Siguldas pilsdrupās ir izrādītas tādas slavenas operas kā Dž. Verdi „Traviata”, Ž. Bizē „Karmena”, V.A. Mocarta „Dons Žuans”, Dž. Verdi „Trubadūrs”, Dž. Rosīni „Seviļas bārdziniņš” un daudzas citas. Pie diriģentu pulsts gan operuzvedumos, gan koncertos ir stāvējuši daudzi pasaulē slaveni diriģenti. Siguldas Opermūzikas svētku organizatori ir uzsvēruši, ka viņi rīko svētkus tāpēc, lai klausītāji Latvijā dzirdētu patiešām pasaules līmeņa mūziķus. Bet ne jau ar mērķi nopelnīt.

Gadu gaitā Siguldas Opermūzikas svētki ieguvuši noteiktu struktūru – tie ilgst trīs dienas. Svētku pirmajā dienā notiek atklāšanas koncerts, otrās dienas svarīgākais pasākums ir operas izrāde, savukārt trešajā dienā notiek Galā koncerts. Svētku laikā notiek Garīgās mūzikas koncerti Siguldas evaņģēliski luteriskajā baznīcā, kā arī koncerti un izrādes bērniem.

A Atzīmē pareizo atbildi!

Opermūzikas svētki notiek jau...	A vairāk nekā desmit gadu. B divdesmit gadu. ☒ C vairāk par divdesmit gadiem.
1. Kur Siguldā notiek Opermūzikas svētku nozīmīgākie pasākumi?	A Svētku laukumā. B Blakus baznīcai. C Pilsdrupu estrādē.
2. Ar trešajiem Opersvētkiem sākās tradīcija, ka ...	A ... tiek pieaicināti dziedātāji no citām valstīm. B ... Galā koncertu diriģē tikai latviešu diriģenti. C ... svētku programmā ir iekļauts operas uzdevums.
3. Kāds ir Opersvētku rīkotāju mērķis?	A Paplašināt svētku programmu. B Radīt iespēju klausīties ļoti labus dziedātājus. C Nopelnīt daudz naudas.
4. Kas raksturo Opersvētku programmu?	A Viens koncerts vienmēr notiek Rīgā. B Svētki sākas ar garīgās mūzikas koncertu. C Svētku laikā ir vairāki koncerti.

B Pasvītro tekstā darbības vārdu salikto laiku formas!

4.13. Ieraksti doto darbības vārdu atbilstošajā formā!

Inese, vai tu esi **redzējusi** šo filmu? Es neesmu _____ šo filmu?
(redzēt)

1. Jāni, vai tu esi _____ šo grāmatu? Es neesmu
_____ šo grāmatu? (lasīt)

2. Vai jūs, kolēģi, esat _____ jauno koncertprogrammu? Nē, bet vai
tu, Jāni, esi to _____? (dzirdēt)

3. Kaspar, vai tu esi _____ jaunajā kinozālē? Nē, es neesmu
_____ jaunajā kinozālē. (būt)

4. Meitenes, vai jūs esat _____? Jā mēs esam
_____. (nogurt)

4.14. Ieraksti darbības vārdu atbilstošajā formā!

2015. gadā Latvijā **svinēja** (svinēt) režisora, scenārista un mākslinieka Arnolda Burova (1915 – 2006) simtgadi. Arnolds Burovs ir _____ (1. – dzimt) Grīziņkalnā, Rīgā. 1944. gadā viņš sāka butafora darbu Leļļu teātrī, drīz kļuva par scenogrāfu, tad teātra galveno mākslinieku. A. Burovs ir _____ (2. – studēt) Teātra fakultātes režijas nodaļā. Jau studiju laikā viņš ir _____ (3. – veidot) izrādes Leļļu teātrī, bet laikā no 1951. gada līdz 1954. gadam bija teātra galvenais režisors.

1963. gadā A. Burovu aicina uz Rīgas kinostudiju sākt leļļu animācijas filmu veidošanu. Tad ar viņa iniciatīvu _____ (4. – izveidot) Latvijā pirmo leļļu filmu uzņemšanas grupu, un 1966. gadā notika pirmās animācijas filmas *Ki-ke-ri-gū* pirmizrāde. Turpmākos 24 gadus A. Burovs ir _____ (5. – veidot) filmas. Šajā laikā viņš ir _____ (6. – uzņemt) 40 filmas. Daudzas no filmām ir ieguvušas starptautisku atzinību. A. Burovu uzskata par Latvijas leļļu animācijas pamatlicēju. Vairākas paaudzes ir _____ (7. – izaugt), skatoties A. Burova leļļu filmas.

Arī šodien bērni ar interesi skatās filmas “Si-si-dra”, “Tīģeris Nau-Nau”, “Bums un Pirimidons”. 2000. gadā režisoram _____ (8. – piešķirt) Nacionālā filmu festivāla *Lielais Kristaps* balvu *Par mūža ieguldījumu kinomākslā*.

SKAISTUMAM UN VESELĪBAI

5.1. Atrodi skaidrojumu tekstā izceltajiem vārdiem! Uzraksti vārdu pretī skaidrojumam!

Manas mammas jaunībā – 20. gadsimta 70. gados – katrs varēja izvēlēties apģērbu atbilstoši savām iespējām. Mode bija ļoti daudzveidīga. Modē bija *kļošenes*. Svārku garums bija ļoti dažāds. Dažas sievietes valkāja *maksi svārkus*, bet lielākā daļa vēl aizvien vilka *mini svārkus*. Arī mana mamma *valkāja* mini svārkus. Sievietēm tas, manuprāt, bija **pats populārākais** apģērbs. Šajā laikā **modē nāca** aerobika, fitness un citi veselīga dzīvesveida *atribūti*. Šo laiku pamatoti uzskata par sportiska stila aizsākumu.

kļošenes – bikses ar platiem galiem

1. _____ – ilgāku laiku vilkt mugurā noteiktu apģērbu
2. _____ – kļūst populārs
3. _____ – ļoti īsi svārki
4. _____ – svārki līdz pašai zemei, ļoti gari svārki
5. _____ – vispopulārākais
6. _____ – svarīga, būtiska priekšmeta vai parādības pazīme, īpašība, neatņemama sastāvdaļa

5.2. Ieraksti tekstā izlaistos vārdus atbilstošā vietā un formā!

džinsi (8x), bikses (2x), svārki, šorti

Zināms, ka *džinsas* jeb džinsa auduma bikses ir bijušas populāras jau kopš 19. gadsimta. Tās ir _____ (1.) no izturīga, speciāli apstrādāta kokvilnas auduma. Sākotnēji tās galvenokārt bija darba apģērbs. Bez _____ (2.) arī mūsdienās nevar iztikt, jo _____ (3.) ir ērti un praktiski. Tos valkājam gan ziemā, gan vasarā – atšķiras tikai auduma biezums un modelis. Ik pa laikam _____ (4.) iegūst jaunas formas, krāsas, izpausmes un nēsāšanas veidus.

Līdz 20. gadsimta 50. gadiem _____ (5.) galvenokārt valkāja kovboji, jo tie neplīsa tik ātri kā no cita auduma izgatavotās un neknievētās _____ (6.). Starp citu, _____ (7.) ar vara kniedēm stiprinātām kabatām izgudroja Rīgā dzimušais Džeikobs Deiviss. 20. gadsimta 50. gados _____ (8.) kļuva populāri jauniešu vidū. 20. gadsimta 80. gados modē bija saplēsti _____ (9.). Sievietes valkāja īsus džinsa _____ (10.). Savukārt 20. gadsimta 90. gados populāri bija džinsa auduma kombinezoni. Vasarās daudzi valkāja džinsa auduma īsbikses jeb _____ (11.).

5.3. Raksti vārdu *svērt, svērties* vai *svars* atbilstošā formā!

– Cik tu **sver**? Kāds ir tavš _____ (1.)?

– Es nezinu. Vakar es _____ (2.) 72 kg, taču _____ (3.) var mainīties vienas

dienas laikā. Lai mēs saprastu, kā mainās mūsu _____ (4.), vajag _____ (5.) regulāri – vismaz reizi dienā.

– Kad es mācījos skolā, mūs vismaz reizi gadā _____ (6.) un mērīja mūsu auguma garumu. Tagad es _____ (7.) ļoti reti.

– Lai mēs varētu salīdzināt _____ (8.), ir _____ (9.) vienā laikā.

– Kāpēc?

– Tāpēc, ka mūsu ikdienas dzīves ritms paredz to, kad mēs ēdam, kad darām fizisku darbu, kad atpūšamies. Tas viss ietekmē mūsu _____ (10.).

– Kad ir vispareizāk _____ (11.)?

– Vislabāk ir _____ (12.) no rīta, pirms ēšanas, bet pēc dabisko vajadzību nokārtošanas. Laikā, kad organismā nav nekā, kas faktiski nepieder pie ķermeņa _____ (13.).

– Kas vēl ir jāzina?

– Tāpat ir jāmēģina _____ (14.) vai nu vienās un tajās pašās drēbēs vai arī bez tām.

5.4. Iekavās dotajiem vārdiem veido salīdzināmo pakāpi, izmantojot vietniekvārdu *pats*! Raksti vārdu teikumā!

– Kurš ir *pats populārākais* (vispopulārākais) sporta veids Latvijā? Kuru visvairāk skatās?

– Pašlaik _____ (1. – vispopulārākais) ir hokejs. To skatās visvairāk cilvēku. Bet vēl pavisam nesen _____ (2. – vispopulārākā) sporta spēle bija basketbols.

– Kad cilvēki, tavuprāt, valkāja _____ (3. – viskrāsainākos) apģērbus?

– Manuprāt, _____ (4. – viskrāsainākie) apģērbi bija 20. gadsimta 70. gados – tā saucamā hipiju mode.

– Vai tu zini, kāds ir _____ (5. – visātrākais) veids, lai zaudētu svaru?

– Pēc manām domām, skriešana ir _____ (6. – vislabākais) veids, kā atbrīvoties no liekajiem kilogramiem un būt labā fiziskā formā.

5.5. Atzīmē!

		Veselīga dzīvesveida paradumi	Neveselīga dzīvesveida paradumi
	pietiekams miegs	x	
1.	stress		
2.	dzīve bez stresa		
3.	regulāra un mērena fiziskā slodze		

4.	pārmērīga fiziskā slodze		
5.	veselīgs uzturs		
6.	mazkustīgs dzīvesveids		
7.	diēta		
8.	pietiekams ūdens daudzums uzturā		
9.	bieža ātro uz kodu ēšana		
10.	augļu un dārzeņu ēšana		
11.	smēķēšana		

5.6. Uzraksti atbilstošu jautājumu!

– _____ (1.)

– Jā, manuprāt, mans dzīvesveids ir veselīgs.

– _____ (2.)

– Es katru dienu kājām eju uz darbu.

– _____ (3.)

– Jā, es sportoju regulāri. Divas reizes nedēļā eju uz sporta zāli, no rītiem skrienu.

– _____ (4.)

– Es nesmēķēju.

– _____ (5.)

– Es ēdu diezgan daudz ātro uz kodu. Gandrīz katru dienu.

– _____ (6.)

– Es katru dienu izdzeru vismaz litru ūdens.

5.7. Lasi sarunu! Atzīmē, vai apgalvojums par tekstu ir pareizs, nepareizs vai tekstā par to nav informācijas!

Jānis. Man ir piemetušās iesnas, bet es negribu lietot zāles. Varbūt tu zini kādu tautas ārstniecības līdzekli pret iesnām?

Anna. Varu tev ieteikt savas vecmāmiņas "recepti": karsē kājas un dzer liepziedu tēju.

Jānis. Tas palīdz?

Anna. Jā. Un neaizmirsti uzvilkt vilnas zeķes.

Jānis. Vai tiešām visas slimības var izārstēt, dzerot zāļu tējas?

Anna. Protams, nevar. Tomēr reizēm pilnīgi pietiek ar tēju.

Jānis. Piemēram?

Anna. Kad man ir nedaudz paaugstināta temperatūra, es dzeru upeņu tēju vai liepziedu tēju ar medu. Ja man sāp kakls, es to skaloju ar kumelišu tēju.

Jānis. Mana mamma sāpošu kaklu skalo ar sālsūdeni.

Anna. Jā, tas arī palīdz. Savukārt pret klepu der karsts piens ar medu.

Jānis. Tas nav priekš manis! Man piens negaršo.

Anna. Pamēģini, nav nemaz tik negaršīgs! Man savukārt vismazāk garšo kumelišu tēja. Tomēr tā ir ļoti labs līdzeklis pret vēdersāpēm.

Apgalvojums	Pareizi	Nepareizi	Nav informācijas
1. Annai ir iesnas.			
2. Lai izārstētos no iesnām, var karsēt kājas un vilkt vilnas zeķes.			
3. Pret iesnām palīdz kumelišu tēja.			
4. Ja ir paaugstināta temperatūra, var dzert upeņu tēju.			
5. Sāpošu kaklu var skalot sālsūdeni vai kumelišu tēju.			
6. Jānim garšo piens.			
7. Annai garšo kumelišu tēja.			
8. Ja Annai ir klepus, viņa dzer karstu pienu ar medu.			
9. Jānis bieži dzer upeņu tēju.			
10. Visas slimības var izārstēt, dzerot zāļu tējas.			

5.8. Atrodi jēdzienam atbilstošo skaidrojumu! Virs svītras raksti atbilstošā sporta veida nosaukumu!

BASKETBOLS

FUTBOLS

PELDĒŠANA

TENISS

SKRIEŠANA

VOLEJBOLS

HŌKEJS

- A. Komandu sporta spēle uz ledus – ripas raidīšana ar speciālu nūju pretinieka vārtos. **Hokejs.**
- B. Sporta veids – virzišanās pa ūdeni, peldot noteiktā stilā un cenšoties sasniegt maksimālu ātrumu. _____
- C. Komandu sporta spēle, kurā bumba jāiemet pretinieka grozā. _____
- D. Komandu sporta spēle, kuras mērķis ir iesist bumbu (ar kāju) pretinieka vārtos. _____
- E. Sporta spēle ar bumbiņu, ko pretinieki ar raketēm sit pāri spēles laukuma vidū nostieptam tīklam. _____
- F. Komandu sporta spēle, kuras mērķis ir pārraidīt bumbu (ar rokām) pāri tīklam pretinieka komandas laukumā. _____
- G. Sporta veids – pārvietošanās skrienot dažādās distancēs. _____

5.9. Lasi tekstu!

Cilvēkiem, kuri skolas gados aktīvi sportojuši, vēlāk sports bieži vien kļūst par hobiju vai izklaidi, kam sekot līdzī televīzijas ekrānā vai klātienē. Pasaules populārākajiem sporta veidiem līdzī seko miljardiem cilvēku. Tomēr diezgan grūti noteikt, kurš ir pasaulē vispopulārākais sporta veids. Tas ir tādēļ, ka atšķirīgās pasaules daļās ir populāri dažādi sporta veidi.

Bez šaubām viens no populārākajiem sporta veidiem pasaulē ir futbols. Tam ir 3,5 miljardi līdzjutēju visos pasaules kontinentos. To dēvē arī par pasaules sporta karali. Futbolam ir vienkārši spēles noteikumi, un to var viegli apgūt. Lai spēlētu futbolu, pietiek ar futbola bumbu un vārtiem (der arī improvizēti). Tāpat nav sarežģīti sekot līdzī spēlei televīzijas ekrānos.

Amerikāņu futbolu spēlē un par to interesējas tikai Ziemeļamerikā. Tas ir ļoti populārs ASV un Kanādā. Tam seko līdzī 400 miljonu skatītāju. Ar to pietiek, lai šo sporta veidu uzskatītu par vienu no pasaulē skatītākajiem sporta veidiem, bet ne pašu populārāko.

Ne mazāk populārs ir basketbols. Tas ir radies ASV, bet to spēlē un par to interesējas visā pasaulē. Basketbols ir otrais populārākais sporta veids ASV. Citās valstīs basketbols arī ir kļuvis par otro populārāko sporta veidu pēc futbola, bet kopumā pasaulē tas ir ceturtais populārākais sporta veids. Arī Latvijā tas ir viens no populārākajiem sporta veidiem.

Beisbols ir vēl viens sporta veids, kas radies ASV un tur ir ļoti populārs. Tas ir ļoti populārs arī Japānā un citviet Āzijā. Beisbols pulcē 500 miljonu fanu visā pasaulē. Popularitātes ziņā pasaulē tas apsteidz gan basketbolu, gan amerikāņu futbolu.

Savukārt ledus hokejs, kas ir populārs Latvijā, nav pasaulē iecienītākais hokeja veids. To apsteidz lauka hokejs. Lauka hokeja pirmsākumi ir meklējami pirms vairāk nekā 2000 gadu. Tam pasaulē seko 2,2 miljardi līdzjutēju no Eiropas, Āzijas un Āfrikas. 20. gadsimtā lauka hokeja spēcīgākās komandas bija no Pakistānas un Indijas. Savukārt 21. gadsimtā spēcīgākās ir Austrālijas un Nīderlandes komandas.

Vēl viens pasaulē populārs sporta veids, ko Latvijā maz pazīst, ir krikets. Kriketam visā pasaulē ir aptuveni 2,5 miljardi līdzjutēju. Tas ir ļoti iecienīts sporta veids Anglijā, Indijā, Austrālijā un Dienvidāfrikā, kā arī vairākās Āzijas valstīs.

Latvijā krikets, beisbols, amerikāņu futbols un lauka hokejs nav pārāk populāri sporta veidi, taču ir iespējas trenēties kriketā, beisbolā un amerikāņu futbolā.

A Atzīmē pareizo atbildi!

Amerikāņu futbols ir ļoti populārs...

- a. Eiropā.
  - b. Ziemeļamerikā.
  - c. Āfrikā.
1. Beisbolu spēlē un tam seko līdzī ne tikai ASV, bet arī...
- a. Āzijā.
  - b. Eiropā.
  - c. Āfrikā.
2. Otrais populārākais sporta veids ASV ir ...
- a. amerikāņu futbols.
  - b. beisbols.
  - c. basketbols.
3. 400 miljoni skatītāju visā pasaulē seko līdzī...
- a. beisbolam.
  - b. amerikāņu futbolam.
  - c. kriketam.
4. Kuri ir Latvijā populāri sporta veidi?
- a. Futbols, basketbols un lauka hokejs.
  - b. Futbols, basketbols un ledus hokejs.
  - c. Krikets, beisbols un amerikāņu futbols.
5. Vispopulārākais sporta veids pasaulē ir...
- a. futbols.
  - b. basketbols.
  - c. beisbols.

B Izmantojot tekstā minēto informāciju, sakārto sporta veidus pēc to popularitātes pasaulē!

- ___ – amerikāņu futbols
- ___ – futbols
- ___ – basketbols
- ___ – beisbols
- ___ – lauka hokejs

ZEME, ŪDENS, GAISS

6.1. Raksti ūdens, akmens, asmens, rudens, zibens, mēness, sāls atbilstošā formā!

Cilvēki priecājas par *rudens* skaistumu Latvijā.

1. Lauka vidū atrodas liels _____ .
2. Katru pavasari upes _____ līmenis ceļas.
3. Pērkona laikā debesīs iemirdzējās spožs _____ .
4. Mamma pagatavoja ēdienu bez _____ .
5. Naža _____ ir robainas malas.
6. Katru _____ mēs braucam uz Siguldu.
7. Naktī spīdēja spožs _____ .
8. Gājputni _____ dodas uz siltajām zemēm.

6.2. Raksti iekavās doto vārdu atbilstošā formā!

Mūsu vasarnīca atrodas šaipus *kalnam* (kalns).

1. Blakus _____ (krasts) ir uzbūvēts jauns ceļš.
2. Ziemā mēs vienmēr slēpojam apkārt _____ (dīķis).
3. Otrpus _____ (Daugava) atrodas Krustpils.
4. Līdzās _____ (osta) uzcēla jaunu kafejnīcu.
5. Pretī _____ (teātris) atrodas parks.
6. Autobusā _____ (es) blakus apsēdās mazs zēns.
7. Šaipus Baltijas _____ (jūra) dzīvo čakli un drosmīgi ļaudis.

6.3. Raksti ūdensputns, ūdensdzirnavas, ūdenskritums, ūdenstilpe, ūdensroze atbilstošā formā!

Vecpiebalgas ezeros katru vasaru brīnišķīgi zied *ūdensrozes*.

1. Latvijā ir daudz dažādu _____: ezeru, upju, strautu un dīķu.
2. Mūsu _____ ne tikai maļ, bet arī ražo elektrību.
3. Daugavas krastos mīt daudz _____ .
4. Pie dažādām _____ dzīvo kijas, pīles, gulbji un zosis.
5. Pavasarī cilvēki brauc skatīties Eiropā platāko _____ – Ventas rumbu Kuldīgā.
6. Latvijā daudzi tūristi vasarā var priecāties par skaistajām _____ Vecpiebalgas ezeros.

6.4. Savieno skaidrojumu ar atbilstošo nosaukumu!

Viegla sporta laiva, ko airē ar vienu īsu airi.	Ūdensvelosipēds
Neliels ūdens transportlīdzeklis ar sānu malām un dibenu, parasti atklātu virsmu.	Kanoe
Ūdens transportlīdzeklis, ko veido, sajaistot kādus kokmateriālus.	Smailīte
Viegla, šaura sporta vai tūrisma laiva ar daļēji segtu klāju.	Laiva
Kuģis, jahta, kas sastāv no diviem savienotiem korpusiem.	Plosts
Peldoša konstrukcija ar sēdekļiem un pedāļiem (parasti atpūtai uz ūdens).	Katamarāns

6.5. Lasi tekstu un tā fragmentus! Ieraksti tekstā burtu, kas apzīmē trūkstošo fragmentu!

Rāznas Nacionālais parks

Rāznas Nacionālais parks ir vieta, kur var iepazīt Latgales jeb Zilo ezeru zemes dabas un kultūrvēsturiskās vērtības. Te var **A**.

Rāznas ezers, Ežezers, Mākoņkalns un Lielais Liepukalns – tie ir nacionāla mēroga objekti ar stabilu vietu Latvijas tūrisma kartē. Taču Rāznas Nacionālā parka teritorijā ir arī daudz citu, _____ (1.).

Teritorijas dabu, saimniecības un kultūras attīstības vēsturi var iepazīt, uzzinot laukakmeņu, bijušo pilskalnu un muižu stāstus, kā arī _____ (2.). Latgalešu sadzīves tradīcijas var iepazīt muzejā „Andrupenes lauku sēta”, _____ (3.). Tur ēkās izvietotas viensētai raksturīgo priekšmetu kolekcijas. Īpašs muzeja piedāvājums ir kulinārā mantojuma ēdienu degustācija. Ar Latgales podniecības tradīcijām vislabāk iepazīties pie „Pūdniku skūlas” („Podnieku skolas”) dibinātāja E. Vasilevska *Akminišos*. Augusta pirmajās nedēļās te organizē plenēru, _____ (4.). Plenēra noslēgumā mākslinieku veikumu ierodas aplūkot daudzi šo amatu un mākslas cienītāji.

Saimniecība „Rudo kumeļu pauguri” turpina Latgales zirgkopības tradīcijas. Instruktorā vadībā te var apgūt jāšanas prasmes, _____ (5.). Vēl Rāznas Nacionālā parka teritorijā izveidoti vairāki velomaršruti, _____ (6.).

- A** izbaudīt ainavas skaistumu, novērtēt latgalešu viesmīlību, iepazīt paaudzēs mantotu amatu prasmes un tradīcijas
- B** ko veido 20. gadsimta sākumā celtas viensētas ēku komplekss
- C** varbūt mazāk populāru, tomēr gana interesantu vietu
- D** kas gaidīt gaida aizrautīgos ritenbraucējus
- E** kurā piedalās keramiķi, gleznotāji, fotogrāfi
- F** apmeklējot dievnamus, muzejus, amatnieku darbnīcas, zemnieku saimniecības
- G** bet bērni var vizināties poniju pajūgā vai mazo zirdziņu mugurā

6.6. Raksti iekavās doto vārdu atbilstošā formā!

Es slēpoju no kalna un **salauzu** (salauzt) slēpes.

1. Mūsu mašīna _____ (salūzt) pusceļā uz mājām.
2. Bērni šobrīd _____ (lauzt) zarus ugunskuram.
3. Džons slēpojot, nokrita un _____ (salauzt) kāju.
4. Ivo pirms brīža _____ (pārlauzt) zaru uz pusēm.
5. Kurš vakar _____ (nolauzt) bērzam zarus?
6. Šie koki pērn vētrā _____ (nolūzt).
7. Vakār _____ (salūzt) mūsu jaunā veļasmašīna.

6.7. Raksti pavēles izteiksmē!

Nedrīkst mēslot.

Nemēslojiet!

1. Nedrīkst braukt iekšā. _____
2. Nedrīkst smēķēt. _____
3. Nedrīkst peldēt. _____
4. Nedrīkst trokšņot. _____
5. Nedrīkst stāvēt. _____
6. Nedrīkst lauzt zarus. _____
7. Nedrīkst sarunāties. _____
8. Nedrīkst izmantot telefonu. _____

6.8. Lasi dialoga fragmentus un sakārto tos pareizā secībā!

Ieraksti tabulā dialoga fragmentam atbilstošo burtu!

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
A						

G Tas der, jo uz turieni varam braukt jebkuros laikapstākļos.

F Cēsis mēs jau esam bijuši. Vasarā apmeklējām arī Cēsu pili un koncertu jaunajā koncertzālē.

E Jā, tev ir taisnība. Varbūt tev ir vēl kāda laba ideja?

B Klau, varbūt tad braucam uz Cēsīm. Tas nav tālu, var braukt gan ar vilcienu, gan autobusu.

C Ja labs laiks, varētu braukt. Bet, ja būs auksti un līs, mēs nevarēsim apmeklēt pludmali un priecāties par dabas skaistumu.

A Kā būtu, ja mēs dotos nelielā ekskursijā uz Enguri? Tā ir pie jūras. Pludmalē būs jauki.

D Ko nu? Vēl skaista vieta ir Tērvete. Ja labs laiks, tad pastaigāsimies pa plašo Tērvetes parku, ja ne – aplūkosim rakstnieces Annas Brigaderes muzeju.

6.9. Uzraksti, ko vilksi mugurā, kājās un ko liksi galvā, kad dosies – uz mežu, uz talku, uz teātri!

Kad es iešu uz mežu, _____

Kad es došos uz talku, _____

Kad es iešu uz teātri, _____

6.10. Raksti iekavās dotos vārdus atbilstošā formā!

Katru gadu arvien vairāk cilvēku piedalās **Lielajā talkā**. (Lielā talka)

1. Šogad esam iecēlušies apmeklēt Slīteres _____ .
(Nacionālais parks)
2. Latvijā ir četri _____ . (nacionālais parks) .
3. Informāciju par _____ var iegūt mājaslapā talkas.lv.
(Lielā talka)
4. Visvairāk cilvēku uz Gaujas _____ dodas rudenī.
(Nacionālais parks)
5. Rāznas Nacionālais parks ir jaunākais no visiem Latvijas _____ .
(nacionālais parks)
6. Vietas, kuras jāsakopj _____ laikā, var pieteikt internetā. (Lielā talka)

6.11. Pabeidz teikumus!

Katru gadu mēs plānojam, uz kuriem **braukt ceļojumā**.

1. Daudzi cilvēki jau laikus domā par to, kurp _____
2. Daudzi talkotāji interesējas par to, kur _____
3. Zoodārza apmeklētāji bieži jautā, no kurienes _____
4. Kad mēs dzirdējam dziedam šos bērnus, gribējām zināt, no kurienes _____
5. Tuvojās Ziemassvētki, un Jānis domāja par to, kur _____
6. Atvaļinājuma laiks ir tik tuvu, bet mēs vēl nezinām, uz kuriem _____

6.12. Lasi tekstu!

Es esmu Cūkmens. Cūcīgākais no visiem 'meniem'. Es ar to jau sen vairs nelepojos. Gluži otrādi – es mēģinu ļaudis pasargāt no likteņa, kāds piemeklēja mani. Pirms daudziem gadiem es biju bezrūpīgs puika. Bez šņukura un apmetņa. Es ne par ko nedomāju. Man šķita – ja tu nomet papīru zemē, gan jau būs kāds, kas to pacels. Ja tu izsvied ledusskapi krūmos, gan jau kāds to savāks. Es tieši tā arī dariju – ko nevajag, to pa mašīnas logu ārā.

Reiz es gatavojos ezera krastā no auto izliet vecu motoreļļu. No auto, tieši ezera krastā. Nu un? Vai tad eļļa nav tikpat dabiska kā dubļi? "Nelej to eļļu, par sivēnu kļūsi," es pēkšņi izdzirdu. Es paskatījos – tas bija mazs vīrs, sirnu bārdi un sivēnu padusē. "Nelej gan to eļļu," viņš atkātoja. "Viņš nav normāls," es nedomāju, bet viņam pieklājīgi atbildēju: "Es neleju, tā pati list." Un izskrūvēju skrūvi. Atskanēja apdullinoša dārdoņa, un visur bija rozā migla. Pirmajā brīdī šķita – tas ir pērkona grāviens.

Es piecēlos. Vīrs ar sivēnu bija pazudis, bet kaut kas bija mainījies. Es pagriezu mašīnas spoguļus un aplūkoju sevi. Rozā apmetnis, deguna vietā šņukurs, aste gredzenā un plaukstu vietā – šķelti nagi. Pirmajā brīdī šķita – tā ir karikatūra. Es mēģināju atbrīvoties no apmetņa. Veltīgi. Tas bija pieaudzis pie muguras. Es pataustīju šņukuru. Tas bija daļa no manas sejas. Nekas nespētu aprakstīt manu izmisumu. Viss, ko es vēlējos, – atgūt savu iepriekšējo izskatu. Bet es nezināju, kā.

Es saucu vīru ar sivēnu. Veltīgi. Es savācu izlieto eļļu līdz pēdējai pilītei. Nekāda rezultāta. Un tad pavisam nejauši es iebāzu roku apmetņa iekšskabatā un atradu stūrainiem burtiem rakstītu zīmīti: "No šī brīža tev būs cīnīties par tīru mežu. Tu runāsi ar cilvēkiem, tu mācīsi bērnus, tu stāstīsi, ka ikviens, kurš mēslo mežā, agri vai vēlu kļūs par cūku. Tu rīkosi talkas, tiksies ar žurnālistiem un piedalīsies reklāmās. Un tikai tad, kad Latvija būs tīra, tu atkal tapsi par cilvēku."

/Izmantotais avots – <https://www.cukmens.lv/par-mani/>

Atzīmē pareizās atbildes!

Agrāk Cūkmens ...	a. bija ļoti kārtīgs. ☒ b. piemēsloja dabu. c. strādāja mežā.
1. Sirmā vīrs teica puisim, lai ...	a. savāc izmētātos papirus. b. nemet pa logu ledusskapi. c. nelej motoreļļu ezera krastā.
2. Sods par puīša uzvedību bija tas, ka ...	a. viņam regulāri jātīra ezeri. b. viņš ieguva cūkas izskatu. c. ka viņš nedrīkstēs satīties ar cilvēkiem.
3. Cūkmena uzdevums tagad ir ...	a. rīkot talkas. b. katru dienu tīrīt mežu. c. rakstīt reklāmas tekstus.
4. Stāsts par Cūkmenu mums māca, ka ...	a. ikviens jebkurā laikā var kļūt par cūku. b. visiem jābūt tīriem, lai Latvija būtu tīra. c. žurnālisti palīdz sargāt dabu.

6.13. Uzraksti draugam/draudzenei vēstuli! Raksti vēstuli pēc dotā plāna!

Plāns.

- Apvaicājies, kā klājas!
- Pastāsti, kur un kad tu piedalījies Lielajā talkā!
- Pastāsti, ko tu darīji Lielajā talkā!
- Apvaicājies, kādi plāni ir tavam draugam/ tavai draudzenei tuvākajās brīvdienās!
- Uzaicini viņu pavadīt laiku kopā ārpus pilsētas!
- Atvadies!

TEHNIKAS UN INFORMĀCIJAS LAIKMETS

7.1. Nosvītro lieko!

galda dators, ~~trenažieris~~, planšetdators, klēpjdators

1. datorpele, klaviatūra, monitors, saldētava
2. elektriskā plīts, elektriskais mikseris, gāzes plīts, mikroviļņu krāsns
3. fotoaparāts, blenderis, zibspuldze, videokamera
4. mobilais telefons, lādētājs, atmiņas karte, šujmašīna
5. radio, atskaņotājs, printeris, pastiprinātājs
6. gludeklis, skeneris, printeris, kopētājs

7.2. Ieraksti teikumā iederīgo vārdu *elektriskajā, elektriskais, mehānisko, mazgājamo, automātiskais, interaktīvā, ātrvārāmā, mobilajā, viedais*

Elektriskajā tējkannā ūdeni var uzvārit ātrāk.

_____ pulkstenis rādīs ne tikai pareizu laiku, bet arī palīdzēs organizēt jūsu darbu un atpūtu.

Vai jums mājās ir _____ televīzija?

Mums vajag ekonomiskāku veļas _____ mašīnu.

Mana vecmāmiņa izmanto tikai _____ sulu spiedi.

Vannas istabā mums ir _____ ūdens sildītājs.

Vai tavā mājas telefonā ir _____ atbildētājs?

_____ katlā var pagatavot daudzveidīgus ēdienus.

Daudzas adreses man ir _____ telefonā.

7.3. Raksti *moblais vai elektriskais* atbilstošajā formā!

Es gribu nopirkt jaunu *mobilo* telefonu.

Strādā uzmanīgi ar *elektriskajiem* instrumentiem!

1. Manam _____ telefonam vajag jaunu bateriju.
2. Visa informācija man ir _____ telefonā.
3. No sava _____ telefona tu vari sūtīt labas fotogrāfijas.
4. Šeit var nopirkt lētus _____ telefonus.
5. Kur var nopirkt labus _____ instrumentus?
6. Mana _____ tējkanna nedarbojas.
7. Ko liksim virtuvē – gāzes plīti vai _____ plīti?
8. Tagad mācos spēlēt _____ ģitāru.

7.4. Ieraksti saikli *jeb, vai*.

Ko pirksim – galda datoru *vai* portatīvo datoru.

1. Šobrīd populāri ir biezie augļu un dārzeņu kokteiļi _____ smūtiņi.
2. Mums mājās nepieciešama jauna tehnika. Ko pirksim vispirms – monitoru _____ televizoru?
3. Kas labāks – mikseris _____ blenderis?
4. Es bieži uzņemu mazas filmas ar mobilo telefonu _____ kinokameru.
5. Divriteni _____ velosipēdu izgudroja 17. gadsimtā.
6. Karstā laikā visi produkti jāglabā ledusskapī _____ saldētavā.
7. Telefons _____ tālrunis ir sakaru ierīce.
8. Ko tu raksti biežāk – e-pasta vēstules _____ īsziņas?

7.5. Raksti *aizmirst, atcerēties, atbilstošajā formā!*

Es ļoti labi *atceros* mūsu pirmo ekskursiju pa Latviju.

1. Es nevaru _____, kur es atstāju savu mobilo telefonu. Varbūt tas ir mājās uz plaukta?
2. Mēs esam _____, kā strādāt ar šo datorprogrammu.
3. – Vai tu _____, kad tavam draugam ir dzimšanas diena?
– Jā, protams, ka _____. Tā ir 4. martā.
4. Mēs labi ne _____, kā vārīt zupas ātrvārāmajā katlā.
5. Es _____ uzlādēt savu mobilo telefonu, tāpēc visu dienu nevarēju tev piezvanīt.
6. Tu ne _____ samaksāt mūsu elektrības rēķinus!
7. Es ceru, ka jūs tik ātri ne _____ šos gramatikas likumus.
8. Es nupat _____ kādu smieklīgu notikumu no mūsu dzīves.

7.6. Raksti teikumā vārdus atbilstošā formā!

Man vajag *jaunu televizoru* (jauns televizors).

1. Mums jaunajā mājā vajadzēs _____ (lielāks ledusskapis).
2. Man vajag _____ (laiks), lai pabeigtu šo projektu.
3. Vai tev rīt skolā vajadzēs _____ (planšetdators)?
4. Kam vajag _____ (mans vecais telefons)?
5. Vakar man vajadzēja _____ (fotoaparāts), bet es nevarēju to mājās atrast.
6. Ja tev vajadzēs jaunu _____ (elektriskā plīts), es zinu, kur tās lēti var nopirkt.
7. Kam tev vajag tik dārgu _____ (mobilais telefons)?
8. Mums mājās vajag _____ (optiskais internets).

7.7. Raksti teikumus, izsaki vajadzību!

Mēs pirksim jaunu televizoru.

Mums jāpērk jauns televizors.

1. Es mainu sava telefona bateriju.
2. Tu remontēsi veco datoru.
3. Šodien mēs gatavosim ēdienu mikroviļņu krāsnī.
4. Vakār es rakstīju vairākas e-pasta vēstules.
5. Kad rakstīju savu diplomdarbu, es daudz informācijas meklēju internetā.
6. Tu mācies strādāt ar jaunajām datora programmām.
7. Jūs iepazīstaties ar ierīces instrukciju.
8. Rīt mēs satiksimies un pārrunāsim par tavu plānu.

7.8. Savieno atbilstošos!

Telefona svars	250 °C
Telefona ekrāna izmērs	8.5 kg
Ledusskapja tilpums	155 g
Ūdens patēriņš gadā (220 cikli)	80 W
Televizora svars	Microsoft Windows 10
Mūzikas centra skaņas jauda	8360 l
Maksimālā temperatūra cepeškrāsnī	105 l
Plīts izmēri	5.5" (13,97 cm)
Datora operētājsistēma	85 x 50 x 60 cm

7.9. Lasi tekstu!

Fotoaparāta "minox" izgudrotājs Valters Caps

Valters Caps ir dzimis 1905. gada 4. septembrī Rīgā tirgotāja ģimenē. Viņa māte Emīlija Antonija bija baltvāciete, bet tēvs Kārlis nācis no Lielbritānijas. Bērnībā

Valters daudz slimoja, tāpēc skolu apmeklēja reti. Kaut arī viņš neieguva labu izglītību, diezgan agri parādījās Valtera Capa interese par tehniku un dažādiem izgudrojumiem.

1921. gadā viņš neilgu laiku strādāja par mācekli grāmatu spiestuvē. Kad ģimene pārcēlās uz Igauniju, Valters Caps vispirms mācījās par gravieri, bet 1922. gadā sāka strādāt par mācekli labākajā mākslas fotodarbnīcā Rēvelē. Šeit Valters Caps ieguva labas zināšanas par fotografēšanas tehniku un fotogrāfiju izgatavošanu. Viņam radās ideja izveidot jaunu, oriģinālu fotoaparāta modeli.

30. gadu sākumā Valters Caps satika vācu uzņēmēju Rihardu Jirgenu, kurš nolēma finansiāli atbalstīt izgudrotāja ideju. Četru gadu laikā no 1932. līdz 1936. gadam inženieru grupa izveidoja jaunā fotoaparāta modeli. Tam deva nosaukumu "Minox". 1936. gadā Valters Caps atgriezās Rīgā un te organizēja darbu, lai varētu sākt jaunās fotokameras ražošanu Valsts elektrotehniskajā fabrikā (VEF). Pirmos "Minox" fotoaparātus varēja iegādāties jau 1938. gadā. Tas bija īsts tehnikas brīnums – "Minox" bija ļoti mazs, elegants un kvalitatīvs aparāts. Fotokameras izmēri bija tikai 17×27×80 mm un svars 125 grami. VEF "Minox" ātri kļuva populārs daudzās Eiropas valstīs, ASV, Kanādā, Argentīnā un pat Dienvidāfrikā.

1941. gadā Valters Caps kopā ar daudziem citiem baltvāciešiem pameta Latviju un devās uz Vāciju. Līdz 1945. gadam viņš strādāja Berlīnē pazīstamajā elektroiekārtu ražošanas uzņēmumā AEG. No 1950. gada līdz pat sava mūža beigām, 2003. gadam, Valters Caps dzīvoja Šveicē.

Par leģendāro izgudrotāju un viņa darbu 2007. gadā tika uzņemta dokumentālā filma "Minox leģenda". Tāpat par viņa dzīvi un darbību var izlasīt arī grāmatā, kur apkopoti stāsti par pazīstamiem cilvēkiem, kas veidojuši Latvijas vēsturi – "Latvijas leģendas II".

A Izraksti svarīgākos Valtera Capa dzīves datus!

Dzimšanas gads un datums, dzimšanas vieta

Valtera Capa vecāki

Izglītība, profesijas un amati

Darbs Rīgā un Rēvelē

8.1. Atbildi uz jautājumiem! Uzraksti burtu, kas apzīmē pareizo atbildi!

Kas tas ir?

Kas tā ir par nodarbošanos, kad cilvēks cep, piemēram, maizi?	B
1. Kā sauc nodarbošanos, kad cilvēks kopj bites?	
2. Kā sauc vielu, kas ir ļoti salda un kuru no ziediem un augiem iegūst bites?	
3. Kā sauc cilvēku, kas audzē un kopj zirgus?	
4. Kas ir cilvēks, kas kopj un audzē dažādus mājlopus?	
5. Kā sauc nodarbošanos, kad pļauj zāli?	
6. Kas tā ir par darbību, kad cilvēks ir aizgājis pie kāda ciemos?	
7. Kā sauc nodarbošanos, kad cilvēks kopj zemi?	

A – zirgkopība

B – cepšana

C – ciemošanās

D – lopkopība

E – zemkopība

F – pļaušana

G – medus

H – biškopība

8.2. Lasi un atzīmē, par kuru saimniecību ir apgalvojums!

Bramaņu ģimene ikvienu laipni gaida savā lauku īpašumā Smiltenes novada „Saulītēs”, kur ierīkojuši **zirgaudzētavu**.

Saimniecībā ir liels stallis.

Zirgus izmanto jāšanai gan profesionāli jāšanas sporta pārstāvji, gan tie, kuri vēl tikai mācās jāt.

Tāpat saimniecība piedāvā vizināšanos ar ratiem vai kamanām.

Zemnieku saimniecības „Zīle”

platība ir 16 ha,

no tiem 2 ha ir augļu dārzs.

Tajā aug ap 240 ābeļu, arī bumbieres, plūmes un dažādu ogu krūmi.

Apmeklētājiem te piedāvā **augļu un ogu degustāciju**, kā arī sniedz noderīgu **informāciju par augļu un ogu audzēšanu**.

Saimniecība „Avoti” atrodas Allažos, netālu no Siguldas. Saimniecības specializācija ir aitkopība un kazkopība. Te jūs uzzināsi, kā gatavo kazas sieru. Varēsiet to arī nogaršot. Tāpat saimniecībā var aplūkot un nopirkt aitas vilnas izstrādājumus – zeķes un cimdus.

Nr. p.k.	Apgalvojums	„Avoti”	„Saulītes”	„Zīle”
	Šajā saimniecībā audzē zirgus.		X	
1.	Ja patīk jāt ar zirgiem, jābrauc uz šo saimniecību.			
2.	Saimniecībā ir lieli augļu dārzi.			
3.	Saimniecībā ražo kazas sieru.			
4.	Saimniecībā var nogaršot dažādas ogas un augļus.			
5.	Saimniecība atrodas Smiltenes novadā.			
6.	Šajā saimniecībā pārdod zeķes un cimdus no aitas vilnas.			
7.	Saimniecība atrodas tuvu Siguldai.			

8.3. Pasvītro iederīgo vārdu!

Bērziņu ģimene audzē/audzina četrus bērnus.

1. Vilma Ozola savā lauku saimniecībā audzina/audzē aitas un kazas.
2. Netālu no Mālpils ir liela saimniecība, kurā audzē/audzina zemenes.
3. Brīvnieku dzimta jau trešajā paaudzē nodarbojas ar mājputnu audzināšanu/audzēšanu.
4. Marika un Ēriks Freimaņi ir izaudzinājuši/izaudzējuši trīs brīnišķīgus dēlus.
5. Inese brīvajā laikā nodarbojas ar puķu audzēšanu/audzināšanu.
6. Lielākajā daļā ģimeņu ar bērnu audzināšanu/audzēšanu galvenokārt nodarbojas sievietes.

8.4. Raksti iekavās doto vārdu atbilstošajā formā!

Inga vēlas apmeklēt *gleznošanas* (gleznot) nodarbības.

1. Pasākuma laika notika interesantas _____ (tikties) ar dažādiem amatu meistariem.
2. Māris nodarbojas ar mājputnu _____ (audzēt).
3. Sandras vaļasprieks ir rotu _____ (darināt).
4. Maizes _____ (cept) Anna iemācījās no vecmāmiņas.
5. Brīvdienās Ilze bija savā lauku mājā un nodarbojās ar puķu _____ (stādīt).
6. Daudzi labprāt nodarbojas ar ārstniecības augu _____ (vākt).
7. Latvijā ir vairāki lieli piena produktu _____ (ražot) uzņēmumi.
8. Auto _____ (remontēt) nu jau desmit gadus ir Pētera ikdienas darbs.

8.5. Raksti iekavās doto vārdu atbilstošajā formā!

Latvija ir pazīstama ar saviem *tirgiem* (tirgus) gan pilsētās, gan laukos. Viens no lielākajiem _____ (1. – tirgi) ir Rīgas Centrāltirgus. Šī _____ (2. – tirgus) celtniecību sāka 1924. gada jūnijā, bet pabeidza 1930. gada rudenī. _____ (3. – Tirgus) arhitektūrā vērojami jūgendstila elementi, kā arī pirmskara neoklasicisma ietekme. Kopš 1930. gada rīdzinieki varēja lepoties ar lielāko un modernāko _____ (4. – tirgus) Eiropā. Tas bija ērts, gaišs, tīrs un glīts. Zemnieki ar prieku veda savu produkciju uz šo _____ (5. – tirgus). 1931. gadā ārzemju speciālisti Rīgas _____ (6. – Centrāltirgus) atzina ne tikai par lielāko, bet arī par labāko Eiropā.

1949. gadā _____ (7. – Centrāltirgus) pārdēvēja par Centrālo kolhozu tirgu, ko padomju prese slavēja kā labāko tirgu Padomju Savienībā. 1961. gadā _____ (8. – tirgus) bija noslēgti līgumi ar 60 kolhoziem par lauk-

saimniecības produktu regulāru piegādi. 1997. gadā _____ (9. – tirgus) teritorija kopā ar Rīgas vecpilsētu tika iekļauta UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā. Rīgas _____ (10. – Centrāltirgus) var iegādāties gandrīz visu, bet jo īpaši veselīgus, garšīgus un daudzveidīgus Latvijas lauku labumus.

8.6. Raksti vārdu *medus* atbilstošajā formā!

Medus – zelta produkts

Medus ir dabas produkts, kuru ražo bites. Bites ražo _____ (1.) no nektāra, ko iegūst dažādos ziedos. Lai iegūtu 100 gramus _____ (2.), bitēm jāaplido gandrīz miljons ziedu, pārvarot 45 000 km lielu attālumu. Dabiskais _____ (3.) var būt dažādās krāsās — no pavisam gaiši dzeltena, līdz gandrīz melnai krāsai. Gaišs _____ (4.) parasti ir no pavasarī ziedošajiem augļu kokiem un pavasara ziediem. Tumšāka jeb dzintarkrāsa parasti ir dažādu pļavas un dārza ziedu _____ (5.). Ar brūnu nokrāsu ir meža ziedu _____ (6.).

Atkarībā no ziediem atšķirīga var būt arī _____ (7.) garša. Taču nemainīgs ir tas, ka _____ (8.) ir ļoti salds produkts. Par _____ (9.) saldo garšu ir kāda mīkla: “Vai zini, kas vienīgais ir saldāks par _____ (10.)?” Atbilde: „Tas ir miegs.”

8.7. Uzraksti atbilstošu amata meistara nosaukumu!

Egons nesen izgatavoja ļoti skaistu ozola koka galdu. Viņš ir teicams **galdnieks**.

1. Sandra prot darināt brīnišķīgas sudraba un zelta rotas. Viņa ir ļoti laba _____.

2. Iveta jau vairāk nekā 10 gadu audzē vistas un pīles. Tagad viņa ir pazīstama _____.

3. Pēteris Jurisons ir viens no populārākajiem _____. Viņš darina skaistus māla podus, vāzes un svečturus.

4. Annas vecmāmiņa ir liela _____. Visi ģimenes locekļi valkā vecmāmiņas adītus džemperus, šalles un cimodus.

5. Gadatirgū varēja nopirkt dažāda lieluma pītus grozus, kurus izgatavojis pazīstamais Raunas novada _____ Juris Liepiņš.

6. Izstādē var aplūkot Mārtiņa izgatavotos koka krēslus. Pirms gada Mārtiņš ieguva _____ amata meistara diplomu.

7. Lauma Krastiņa ir novadā pazīstama _____, kas no vilnas un kokvilnas diegiem auž skaistas segas, šalles un galdautus.

8.8. Uzraksti 6 jautājumus, lai iegūtu informāciju, kuras nav sludinājumā!

Piedzīvojumu parks „Tarzāns”
piedāvā vairāk nekā 100 dažādu šķēršļu.

„Tarzānā” ir speciāls parks bērniem no ...?... gadu vecuma.
Te ir arī rodeju trase, kuras garums ir ...?...metri un pa to var
braukt ar ātrumu līdz pat ...?... km/h.

Ja negribas ekstrēmus piedzīvojumus, tad var braukt ar
modernāko krēslu pacēlāju Baltijā. Brauciena ilgums pacēlājā
ir ...?... minūtes.

„Tarzāns” atrodas ...?...

Plašāku informāciju var meklēt piedzīvojumu
parka mājaslapā ...?...

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

8.9. Izlasi fragmentu no žurnālista sarunas ar ceļotāju, kurš pasauli apceļo ar velosipēdu! Pretī katram jautājumam ieraksti lodziņā pareizās atbildes burtu!

Kas ir jūsu pamatnodarbošanās un kā jūs iegūstat līdzekļus saviem ceļojumiem?	A
1. Kāpēc jūs ceļojat vienatnē?	
2. Vai vienatnē ceļot nav grūti un bīstami?	
3. Kā jūs plānojat ceļojuma maršrutu?	
4. Kāds braucot ir jūsu dienas ritms?	
5. Kā jūs dažādajās zemēs sazināties? Ir taču gan valodas, gan kultūras atšķirības.	

A – Es strādāju par operatoru, gatavoju dažādas tematikas raidījumus vairākām televīzijām, veidoju reklāmas. Bet manus ceļojumus lielākoties atbalsta sponsori, ar viņiem parasti iepazīstos savās darba gaitās.

B – Maršrutu izstrādāju jau iepriekš – detalizētu, līdz dienas precizitātei, no vienas apdzīvotas vietas līdz otrai. Braucieni ir pietiekami gari, lai par tiem domātu nopietni. Ceļu plānoju, izmantojot informāciju internetā, ieskatos dažādās kartēs, iztaujāju citus velosipēdistus.

C – Viens ceļoju tāpēc, ka tā ir vienkāršāk – tu atbildi tikai par sevi. Lai ceļotu kopā ar vēl kādu, ir jābūt vienādiem uzskatiem par dzīvi, līdzīgai fiziskai formai un ēšanas paradumiem. Ja ceļā dodas vairāki, citam ar citu jāērķinās.

D – Parasti ceļos sešos no rīta. Tad braucu, bet ap pusdienlaiku ieturu maltīti. Pāris stundu atpūšos, filmēju, kaut ko uzrakstu... Tad atkal braucu, protams, daudzviet piestāju un aprunājos ar cilvēkiem. Tas būs lielisks materiāls maniem raidījumiem. Vidēji nobraucu simts kilometrus dienā.

E – Neesmu cilvēks, kas iesaistās konfliktos. Protams, var gadīties dažādi sarežģījumi vai bīstamas situācijas, taču ir jau arī mobilais tālrunis, turklāt apkārt ir cilvēki, kas var palīdzēt.

F – Ļoti daudz var pateikt ar žestiem, kaut gan arī tie dažādām tautām mēdz atšķirties. Varu arī sarunāties angļiski un nedaudz protu arī franču valodu.

8.10. Lasi atbildes un uzraksti atbilstošus jautājumus!

Kur atrodas jūsu saimniecība?

Mana saimniecība atrodas 30 kilometrus no Ventspils.

1. _____

Ar auto restaurāciju nodarbojos jau vairāk nekā desmit gadus.

2. _____

Vislabāk man patīk izgatavot sudraba rotas latviešu tautas tērpiem.

3. _____

Manā lauku saimniecībā ir 200 govīs un 30 cūkas.

4. _____

Ar skriešanu es nodarbojos kopš studiju gadiem.

5. _____

Izgatavot māla traukus es mācījos mūsu pilsētas keramikas pulciņā.

6. _____

Nākotnē es vēlētos iemācīties izgatavot koka karotes.

8.11. Ieraksti doto vārdu divdabja *-ot, -oties* formā!

Mākslinieks, *darinot* (darināt) rotas, domā par rotu valkātājām.

1. Pagājušā vasarā, _____ (ceļot) pa Itāliju, mēs aplūkojām daudz senu pilsētu.

2. Tikai _____ (darīt) kādu darbu, var to iemācīties.

3. Audējas darina skaistās segas, _____ (izmantot) dažādu krāsu kokvilnas diegus.

4. Daudzas sievietes atzīst, ka _____ (adīt) zeķes vai cimdus, viņas aizmirst ikdienas rūpes.

5. Anna un Pēteris, _____ (strādāt) dārzā, priecājās par jauko pavasara dienu.
6. Koncerta apmeklētājiem, _____ (klausīties) brīnišķīgajās dziesmās, radās svētku noskaņa.
7. Keramikas pulciņa vadītāja, _____ (apskatīt) izstādi, priecājās par jauno keramiķu skaistajiem darbiem.

8.12. Raksti teikumu citādi, mainot pasvītrotā vārda formu! Skaties paraugu!

Kad Elmārs **brauc** ar auto, viņš ir ļoti nopietns un uzmanīgs.

Braukdams ar auto, Elmārs ir ļoti nopietns un uzmanīgs.

1. Kad Edīte **studēja** Mākslas akadēmijā, viņa sāka interesēties par mākslas vēsturi.
2. Laikā, kad Māra **ceļoja** pa Vāciju, viņa guva priekšstatu par vāciešu ikdienas dzīvi.
3. Kad Rūdolfs **ciemojās** pie vectēva laukos, zēns iemācījās no koka izgatavot putnu būrīti.
4. Kad Mārtiņš **mācījās** profesionālajā vidusskolā, viņš apguva pavāra profesiju.
5. Kad tūristi **kāpa** vecās pils tornī, viņi domāja par skaisto skatu, kas pavērsies no torņa augšas.

8.13. Izlasi reklāmu un uzraksti e-pastā vēstuli draugam/draudzenei!

Vēstulē:

- 1) informē par pasākumu;
- 2) uzraksti, kurā dienā tu vēlies apmeklēt klubu;
- 3) kāpēc tu vēlies apmeklēt klubu tieši šajā vakarā;
- 4) uzzini, kurā no dienām draugs/draudzene vēlētos apmeklēt klubu?

Teksta apjoms 30 – 35 vārdi.

9.1. Veic dotos uzdevumus!

Jūs būsiat gaidīti viesi klubā „Dialogs”

Piedāvājam satikt domubiedrus mūsu kluba hobiju vakaros. Izvēlieties, kas jūs interesē, un piesakieties uz kādu no vakariem mūsu klubā:

trešdienās – kolekcionāru vakars;
ceturtdienās – padomi puķu audzētājiem;
piektdienās – keramikas pulciņš;
sestdienās – mēbeļu restaurācijas pamati.

Ieeja – 7 eiro.

KĻŪSTI LAIMĪGS!

A Darini jaunus vārdus! Atceries, ka no viena vārda var darināt vārdus ar dažādām izskaņām.

lielīt	vesels	brīvs	laipns	mest	slikts
varens	liels	veidot	vingrot	samazināt	augsts
silts	rakstīt	rotāt			

-ība	-ums	-šana
lielība		

B Izvēlies 5 jaundarinātos vārdus un uzraksti teikumus, kuros ir šie vārdi!

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

9.2. Pasvītro vārdus, kuri apzīmē rakstura īpašības! Uzraksti, ko nozīmē katra īpašība! Izmanto paraugu!

pacietība	iespējamība	vajadzība	laipnība
skopums	asprātība	jautrība	veiklība
līdzība	varonība	vieglprātība	

Pacietība ir rakstura īpašība. Pacietīgs cilvēks ir tāds, kurš ...

9.3. Atrodi trūkstošo teksta fragmentu! Ieraksti tekstā burtu, kas apzīmē atbilstošo vārdu vai vārdu savienojumu!

Optimistu raksturo D. Protams, cilvēks nevar katru brīdi būt labā omā, taču optimists uzskata, ka ir daudz iemeslu, lai ____ (1.).

Optimistam parasti ir ____ (2.), un, pateicoties viņiem, dzīvot ir vieglāk un priecīgāk.

Apkārtējiem cilvēkiem parasti ir savas problēmas, un viņiem ne visai patīk klausīties nepārtraukto žēlošanos, turklāt ____ (3.) nepalīdz ne sev, ne citiem.

Nereti mūsu neveiksmes un nelaiemes rodas no ____ (4.) 'izjūtas, bet ____ (5.) palīdz grūtās situācijās, kad liekas, ka spēka vairs nav.

Arī ____ (6.) palīdz dzīvē. Tā palīdz sākt kaut ko jaunu un nezināmu, kā arī turpināt iesāktos darbus.

Atklāts ____ (7.) var paveikt daudz: īgns cilvēks kļūst priecīgāks, ____ (8.) pazām pazūd, un cilvēks kļūst atvērta.

A – daudz draugu

B – bezpalīdzības

C – smaids

D – labs garastāvoklis

E – noslēgtība

F – ticība saviem spēkiem

G – nemitīga sūdzēšanās par savu dzīvi

H – uzņēmība

I – priecātos par dzīvi

9.4. Ieraksti teikumā pasvītrotu darbības vārdu atstāstījuma izteiksmē!

Es daudz lasu.

Tava māsa teica, ka tu daudz lasot grāmatas.

1. Es bieži smejos.

Jā, tavi kolēģi arī saka, ka tu vienmēr _____.

2. Daudzi cilvēki nodarbojas ar labdarību.

Dzirdēju, ka mani kolēģi arī _____ ar labdarību.

3. Es palīdzu slimiem bērniem, apciemoju viņus slimnīcā, lasu priekšā pasakas.

Man teica, ka tu _____ slimiem bērniem?

4. Es jau gadu strādāju jaunajā biroju ēkā.

Man teica, ka tu jau kādu laiku _____ jaunajās telpās.

5. Vai tu mani meklē?

Māsa teica, ka tu mani _____.

6. – Vai tu parīt būsi Rīgā?

– Vēl nezinu.

– Dīvaini. Māris teica, ka pēc divām dienām tu _____ Rīgā.

9.5. Lasi tekstu!

1. Pirms trim gadiem pirmo reizi Latvijā sāka darboties īpaši sagatavoti profesionāļi – Dakteri Klauni. Tagad slimnīcu nodaļās, procedūru kabinetos un neatliekamās palīdzības dienestā viņi ir sastopami gandrīz katru dienu, palīdzot bērniem aizmirst bailes, sāpes un dažādas negatīvas emocijas, kas nereti ir ārstniecības procesa psiholoģiskās sastāvdaļas.

2. Dakteri Klauni ir pierādījuši, ka spēj sniegt vislabāko atbalstu bērniem un viņu tuviniekiem smagos slimības brīžos. Šo palīdzību augsti novērtējis arī slimnīcu personāls. Dakteris Klauns gan mazos bērnus, gan pusaudžus iesaista savā darbībā un izrauj no depresīvā noskaņojuma. Šie dakteri ātri sadraudzējas arī ar mazo pacientu mammām un palīdz viņām uz kādu brīdi pārstāt domāt par bērniņa slimību.

3. Biedrība „Dr. Klauns” gaida jaunus pieteikumus programmai „Dr. Klauns”, cerot atrast jaunus kolēģus slimnīcām Rīgā un reģionos, kur ir liela nepieciešamība pēc jauniem spēkiem. Pieteikties Daktera Klauna darbam īpaši ir aicināti ārpus Rīgas dzīvojošie, kuri jūt sevī aicinājumu un spējas kļūt par Dakteriem Klauniem. Programma ir balstīta uz sadarbības un attīstības principu, kad katrs Dakteris Klauns palīdz bērniem, kuri atrodas slimnīcā. Savukārt pašam Dakterim Klaunam ir iespēja augt profesionāli, iegūt un pilnveidot jaunas iemaņas un prasmes medicīnas klaunu terapijā. Mūsu Dakteri Klauni darbu lieliski savieno ar savu pamatdarbu, studijām, arī ģimenes dzīvi.

4. Piesakieties droši, jo atlases procesā ar profesionāļu atbalstu palīdzēsīm izvērtēt atbilstību šim darbam. Savukārt jebkurš Dakteris Klauns jums apstiprinās, cik šis darbs ir vērtīgs, aizraujošs, kaut arī slimnīcas vide un ikdienas notikumi ne vienmēr ir priecīgi. Biedrība “Dr. Klauns” līdz 29. janvārim gaidīs pieteikumus no radošiem un atbildīgiem cilvēkiem, kuri vēlas kļūt par profesionāliem Dakteriem Klauniem. Viņiem būs jāapgūst piecu mēnešu mācību un prakses programma. Svarīgākās īpašības, kas nepieciešamas Dakterim Klaunam, ir artistiskums un radošums, komunikabilitāte, gatavība mācīties un pilnveidoties, spēja atrast kopīgu valodu ar bērniem, izpratne par darba specifiku slimnīcā.

5. “Dr. Klauns” ir terapijas programma, kuras analogi eksistē vairāk nekā 30 pasaules valstīs. Pirmo reizi tā sāka darboties 1986. gadā ASV. Programmas pamatuzdevumi ir šoka situāciju mazināšana bērna hospitalizācijas laikā, uzmanības novēr-

šana un sāpju sindroma mazināšana medicīnas **procedūru** laikā, bērna psiholoģiskā **harmonizācija** slimnīcā, izmantojot spēles un tiešo saskarsmi, kā arī atbalsta sniegšana bērnu tuviniekiem un slimnīcu personālam. Latvijā "Dr. Klauns" ir sabiedriska labdarības organizācija, kas darbojas kopš 2012. gada un kuras pārstāvji – 25 profesionāli medicīnas klauni – dodas uz slimnīcām Latvijā, lai psiholoģiski palīdzētu bērniem, atvieglojot mazo pacientu ikdienu, kamēr tie uzturas slimnīcā.

A Uzraksti, par ko ir stāstīts katrā rindkopā!

Pirmajā rindkopā ir stāstīts par...

Otrajā rindkopā ...

Trešajā rindkopā ...

Ceturtajā rindkopā ...

Piektajā rindkopā ...

B Atrodi katram no dotajiem vārdiem nozīmes ziņā līdzīgu vārdu tekstā! Pievērs uzmanību tekstā izceltajiem vārdiem! Uzraksti vārdu pretī dotajam!

līdzsvarošana	harmonizācija
grib	
manipulācija	
beigt	
katrs	
attīstīt	
speciāli	
bieži	
vajadzība	
izjūtas	
būtiskākās	
pašu labāko	
var	

C Aizpildi tabulu, izmantojot vārdus no teksta!

-šana (3 vārdi)	-ība (6 vārdi)	-ums (4 vārdi)

D Pasvītro tekstā teikumus, kuros citādāk pateikts šāds saturs!

1. Dakterus klaunus var satikt slimnīcās, kad viņi palīdz bērniem aizmirst bailes, sāpes un dažādas negatīvas emocijas.
2. Dr. Klaunam labi jāsaprotas ar cilvēkiem, jāprot domāt un rīkoties radoši, jābūt aktiera dotībām, kā arī jāzina un jāizprot slimnīcas darba specifika.
3. Biedrība „Dr. Klauns” aicina sūtīt pieteikumus programmā, jo cer atrast cilvēkus, kas papildinās Dakteru Klaunu pulku.

9.6. Lasi intervijā dotās atbildes un uzraksti atbilstošus intervijas jautājumus!

1. _____

Kļūt par dakteri klaunu es izvēlējos tāpēc, ka man patīk redzēt apkārt smaidīgus cilvēkus. Ir jauki, ja esmu kādu iepriecinājusi un likusi pasmaidīt.

2. _____

Dakteri klauni neārstē fiziski, to dara profesionāli ārsti.

3. _____

Pēc manām domām, ar gandrīz pieaugušajiem bērniem darboties ir visinteresantāk. Slimnīcā viņiem blakus nesēž vecāki, arī ārsti neseko katram pusaudzņa solim.

4. _____

Nav tādu pētījumu, kas pierādītu, ka bērniem ir bail no dakteriem klauniem. Tas ir mīts.

5. _____

Par dakteri klaunu gan nevar kļūt jebkurš, jo ir vajadzīgas vismaz elementāras aktiermeistarības prasmes, pieredze darbā ar bērniem. Augstu tiek vērtēta arī medicīniskā izglītība.

9.7. Ieraksti tekstā dotos vārdus!

pasmieties smejies izsmieties smiekliem smieklī smieklīgs smejoties

Raidījuma „Smejies vesels!” ievadvārdi

Lai cilvēkam būtu laba veselība, viņam dienā nepieciešams vismaz 15 minūtes no sirds *izsmieties*. Cilvēkam _____ (1.) it kā piešķir spārnus, kaut gan dažreiz ir jāsaķer vēders un jākļūst līdz grīdai. Taču tas ir veselīgi. Paradokss – ar _____ (2.) mēs bieži vien aizkrāsojam realitāti. Mēs _____ (3.) spējam tikt galā gan ar bailēm, gan ar dusmām. Ja kaut kas kļūst _____ (4.), tas vairs nav bīstams. Ja īstajā brīdī spējam _____ (5.) par sevi, tad arī dusmas kaut kur izgaist.

No sirds tev novēlam: „ _____ (6.) vesels!”

9.8. Pretī teikuma sākumam ieraksti burtu, kas apzīmē atbilstošās teikuma beigas!

Interesanti fakti par smiekliem

Smiekli veicina vielmaiņu un E .

Pieaugušie smejas vidēji 15 reizu dienā, savukārt ...

Ir izpētīts, ka sievietes smejas...

Vai jūs zinājāt, ka smiešanās...

Smiešanās laikā veidojas...

Smiekli ne tikai nostiprina imūnsistēmu, bet...

Smiekliem ir veltīta īpaša zinātnes nozare – getoloģija, ...

A palīdz zaudēt svaru.

B prieka jeb laimes hormons.

C ar kuru nodarbojas Starptautiskā praktiskā un terapeitiskā humora asociācija, kas ir pasaulē lielākais smieklu pētīšanas institūts.

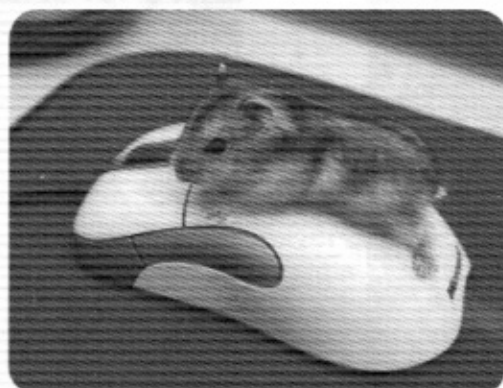
D vairāk nekā vīrieši.

E holesterīna noārdīšanos organismā.

F ir lielisks antistresa līdzeklis.

G bērni – pat līdz 400 reizēm.

9.9. Aplūko attēlus un uzraksti, kas tev tajos šķiet interesants, smieklīgs!

<https://petvn.ru/lv/small/photos-of-cute-cats-what-is-he-the-sweetest-kitten/>
<http://spoki.tvnet.lv/foto-izlases/Smiekligi-atteliD/490051>

9.10. Pretī katram frazeolōģismam uzraksti burtu, kas apzīmē atbilstošo frazeolōģisma skaidrojumu!

Smejas, vēderu (rokām) turēdams – _____

Smejas kā kutināts – _____

Te jau kaķim (arī sunim, zirgam) jāsmējas – _____

Smieties bārdā – _____

A smieties pie sevis (parasti neticot kaut kam, neuztverot kaut ko nopietni).

B norāda uz (parasti komiskas, dīvainas) domas apstiprinājumu izteikumā.

C saka par ko acīmredzami smieklīgu, muļķīgu, arī nepareizu, nepatiesu.

D saka, ja (kāds) ļoti smējas.

9.11. Uzraksti *Smieklu dienas* pasākuma „Smejies vesels!” afišu!

Izmanto šādu informāciju un nosacījumus!

- Pasākums notiks pilsētas bibliotēkas telpās.
- Pasākumam ir jānotiek ne agrāk par pulksten 16.00.
- Par pasākumu nav jāmaksā.
- Pasākumā jāpiedalās kādam klaunam.
- Katram apmeklētājam pasākumā būs jāpastāsta kāds joks.

**9.12. Lasi latviešu tautas pasaku! Atrodi trūkstošo teksta fragmentu!
Ieraksti tekstā burtu, kas apzīmē atbilstošo fragmentu!**

Reiz velns saka gudrajam Ansim: "Stiprinieks gan tu esi, _____."

Ansis atbild: "Nu tad lūko pa priekšu ar _____."

Velns ir arī ar mieru. Ansis zina, kur zaķis guļ, un sūta tur velnu. Velns aiziet un sauc: "Puisīt, nāc nu ar mani skrieties!" Zaķis, _____, lec augšā un šaujas tūlīņ uz mežu prom. Velns gan skrien zaķim pakaļ, _____? Izskraidījies pa kokiem un krūmiem, velns pārnāk elsdams, pūzdams mājā. Ansis prasa: "Vai noskrēji puiku?"

Velns atbild: "Lai paliek, _____."

lūko – *šeit*: pamēģini

šaujas – *šeit*: skrien

pūzdams, elsdams – *šeit*: smagi

elpodams

noskrēji – *šeit*: skrēja ātrāk par

otru skrējēju

- A bet kur nu vairs mežā zaķi noķersi
- B manu mazo brāļa dēlenu skrieties
- C bet skriešanā tu nevarēsi ar mani mērities
- D man visa skriešanās apnikusi
- E sabijies no trokšņa

BRĪNUMAINĀ UN NOSLĒPUMAINĀ LATVIJA

10.1. Apskati karti un uzraksti, kur atrodas Pokaiņu mežs un kā uz turieni var aizbraukt no Rīgas!

The screenshot shows a navigation app interface. On the left, there is a list of routes from Rīga to Pokaiņu mežs. The selected route is 'maršrutā A9' with a distance of 92.8 km and a time of 1 h 21 min. The map on the right shows the route starting from Rīga, passing through Jūrmala, Pļaviņas, and Jelgava, and ending at Pokaiņu mežs. A callout box on the map indicates the distance and time for the selected route: '1 h 21 min 92.8 km'.

Maršruts	Laiks	Attālums
maršrutā A9	1 h 21 min	92,8 km
maršrutā A8 un P97	1 h 35 min	90,0 km
maršrutā A10	1 h 38 min	106 km

1. Pokaiņu mežs atrodas _____.
2. Attālums no Rīgas līdz Pokaiņiem ir _____.
3. Ja brauksiet ar mašīnu no Rīgas uz Pokaiņiem, ceļā pavadīsiet _____.
4. Tuvākais ceļš no Rīgas uz Pokaiņiem ir caur _____, bet jūs varat braukt arī caur _____.
5. Ceļā uz Pokaiņiem jūs varat apskatīt _____.
6. Netālu no Pokaiņu meža ir _____.

10.2. Ieraksti iederīgo vārdu savienojumu! Katru vārdu savienojumu raksti vienu reizi!

piebraukt pie, pāriet pār, nokāpt no, apiet ap, pastaigāties pa, uzkāpt uz!

Mēs neatradām nevienu ceļu, kā var piebraukt pie ezera.

1. _____ akmens nebija viegli, jo tas bija gandrīz trīs metrus augsts.
2. Ilgi nevarējām atrast taciņu, kur vieglāk var _____ klints.
3. Pagāja gandrīz četras stundas, kamēr _____ nelielo ezeru.
4. Kad _____ tiltu, upes otrā krastā var apskatīt senas pilsdrupas.
5. Ķemeru dabas parkā piedāvā _____ purvu arī naktīs.

10.3. Ieraksti trūkstošos skaitļus vārdiem!

Latvijas alas sistemātiski sāka pētīt no tūkstoš deviņi simti **septiņdesmit otrā** (1972.) gada.

1. Inženieris Guntis Eniņš kopā ar entuziastu grupu Latvijā ir atklājis gandrīz _____ (100) alu.
2. Gūtmaņala pie Siguldas ir lielākā ala Baltijā. Tā ir gandrīz _____ (19) metrus gara. Jau no _____ (17.) gadsimta tā ir kļuvusi par ievērojamu tūrisma objektu.
3. Rīgas ordeņa pili uzbūvēja _____ (14.) gadsimtā. _____ (20.) gadsimta _____ (20.) gados šeit ierīkoja Latvijas Valsts prezidenta kanceleju. Mūsdienās Rīgas pili Valsts prezidents strādā no _____ (1994.) gada.
4. Rundāles pili uzcēla _____ (18.) gadsimtā. Tūkstoš deviņi simti _____ (1972.) gadā nodibināja Rundāles pils muzeju, un tūkstoš deviņi simti _____ (1981.) gadā to atvēra apmeklētājiem.
5. Lielākā Latvijas grāmatu krātuve ir Latvijas Nacionālā bibliotēka, kuru tautā sauc par Gaismas pili. Šo unikālo ēku atklāja _____ četrpadsmitajā (2014.) gadā.
6. Profesora Pētera Šmita "Latviešu pasakas un teikas" _____ (15) sējumos izdeva laika periodā no tūkstoš deviņi simti _____ (1925.) gada līdz tūkstoš deviņi simti _____ (1937.) gadam.

10.4. Lieto ciešamās kārtas divdabi pagātnes formā!

Rīgas Doma baznīca ir **celta** 13. gadsimtā

1. Rīgas pils celtniecība tika _____ (pabeigt) 1340. gadā.
2. Pils tika _____ (atjaunot) 2015. gadā.
3. Rundāles pils ir _____ (atvērt) apmeklētājiem kopš 1981. gada.
4. Daudzas slēpošanas trases siltā laika dēļ šajā ziemā būs _____ (slēgt).
5. No 1225. — 1227. g. tika _____ (sarakstīt) pirmā grāmata Latvijas teritorijā — "Indriķa hronika".
6. Krišjāņa Barona tautasdziesmu pirmais izdevums "Latvju dainas" tika _____ (izdot) laika periodā no 1894. līdz 1915. gadam.
7. Latviešu tautas pasakas un teikas ir _____ (tulkot) daudzās pasaules tautu valodās.
8. Rīgas vēsturiskais centrs ir _____ (iekļaut) Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO) pasaules mantojuma sarakstā.

10.5. Raksti atbildi uz jautājumu ciešamās kārtas formā!

Vai jūsu grupa ir **pabeigusi** pētījumu par savas pilsētas vēsturi?

Jā, pētījums ir pabeigts.

1. Vai Rīgu **dibināja** 1201. gadā?

Jā, _____.

2. Kurā gadā **atklāja** Brīvības pieminekli?

_____ 1935. gadā.

3. Kur **veido** Likteņdārzu?

_____ uz salas Daugavā pie Kokneses.

4. Es lasīju, ka talkas laikā pilsētnieki parkā **iestādīja** vairāk nekā 50 koku.

Jā, šobrīd parkā _____ daudzi jauni koki.

5. Kad **publicēja** pirmās grāmatas latviešu valodā?

_____ 16. gadsimtā.

6. Vai taisnība, ka pirmo kristīgo baznīcu uzcēla Kurzemē?

Jā, _____ Kurzemē 1070. gadā.

10.6. Pasvītro iederīgo vārdu!

Rundāles pils ir *celta/ceļama* 18. gadsimtā.

1. Pils restaurācija ir **pabeidzama/pabeigta** 2014. gadā.

2. Pirms tam ilgus gadus pils bija apmeklētājiem **slēgta/slēdzama**.

3. Tagad pils ir **atvērta/atverama** gan darba dienās, gan brīvdienās.

4. Pils dārzā ir **apskatāmas/apskatītas** vairāk nekā 2000 rožu šķirņu.

5. Leģendu naktī viesi tiks **iepazīstināti/iepazīstināmi** ar pils vēsturi un tās leģendām.

6. Daudzās leģendās ir **stāstīts/stāstāms** par spokiem, kas dzīvo vecās pilīs.

7. Teikās ir **atrasti/atrodami** arī stāsti par lielajiem Latvijas akmeņiem.

8. Nav **zināms/zināts**, cik lielo akmeņu agrāk bija Latvija teritorijā.

10.7. Lieto ciešamās kārtas divdabi!

Visiem ir **zināms (zināt)**, ka Rundāles pils ir ievērojamākā Baroka laika celtne Latvijā.

1. Pokaiņu mežā ir _____ (apskatīt) interesanti akmeņi krāvumi.

2. Nevienam nav _____ (zināt), kā šie akmeņi ir nonākuši mežā.

3. Mežā ir _____ (dzirdēt) neparastas skaņas.

4. Nav _____ (saprast), kāpēc šajā mežā ir jūtama īpaša enerģija.

5. Dažas rakstu zīmes zinātniekiem vēl nav _____ (pazīt).

-
6. Kur ir _____ (apskatīt) Latvijas lielākais jūrakmens?
  7. Tas ir _____ (atrast) Kurzemes jūrmaalā netālu no Pāvilostas.
  8. Uz Gūtmaņa alas sienām Siguldā ir _____ (izlasīt) ļoti seni uzraksti.
-

10.8. Raksti skaitļus!

A Raksti iekavās dotos skaitļus ar romiešu cipariem!

1. Vēstures fakti liecina, ka pirmie cilvēki Baltijas jūras austrumu krastā apmetās _____ (9.) gadu tūkstošā p.m.ē.
2. Krimuldas pils ir celta _____ (13.) gs.
3. Pirmā latviešu skola – Jēkaba baznīcas skola Rīgā sāka darboties _____ (16.) gs. 2. pusē.
4. _____ (17.) gadsimtā zviedru karalis Kārlis _____ (12.) vienlaikus bija arī Livonijas hercogs un valdnieks Vidzemes teritorijā.
5. Grāmatas _____ (3.) nodaļa.

B Uzraksti ar arābu cipariem, kurš skaitlis ir attēlots uz virs Ārlietu ministrijas ieejas?

Avots:https://lv.wikipedia.org/wiki/Att%C4%93ls:%C4%80rlietu_ministrijas_romie%C5%A1u_cipari.JPG

10.9. Lasi tekstu un papildini to ar atbilstošu informāciju! Tekstā virs svītras raksti burtu, kas apzīmē trūkstošo informāciju!

Gotfrīds Augusts Bīrgers –

grāmatas autors par Minhauzena piedzīvojumiem.

Liepupes baznīca – vieta, kur Minhauzens piesēja savu zirgu, kā arī vieta, kur viņš salaulājās ar Jakobīni fon Duntenu.

Minhauzena laukums – vieta, kur atrodas Minhauzena dzimtā māja.

Duntes krogs – vieta, kur Minhauzens dzēra savas kāzas un tagad ierīkots viņam veltīts muzejs.

Bodenverdera – Minhauzena dzimtā pilsēta.

Rīga – vieta, kur dienēja Minhauzens.

Vācija – valsts, kurā ir dzimis Minhauzens.

Krievija – vieta, uz kurieni ceļoja Minhauzens stāstu grāmatā.

1786. gads – laiks, kad iznāca Gotfrīda Augusta Bīrgera grāmata par Minhauzena piedzīvojumiem.

1752. gads – laiks, kad Minhauzens atgriezās Vācijā.

1740. – 1750. – laika posms, kad Minhauzens dienēja Krievijas cara armijā.

- A – Minhauzena laukumu,
- B – Gotfrīda Augusta Bīrgera,
- C – Krieviju,
- D – 1752. gadā,
- E – Duntes krogā,
- F – No 1740. gada līdz 1750.,
- G – Bodenverderā,
- H – 1786. gadā,
- I – Liepupes baznīca,
- J – Vācijā,
- K – Rīgā.

Daudzi ir lasījuši vācu dzejnieka un rakstnieka **B** grāmatu par barona fon Minhauzena brīnišķīgajiem ceļojumiem, kas pirmo reizi iznāca ____ (1.). Daži barona piedzīvojumi ir saistīti ar Latviju. Reiz Minhauzens ziemā ceļoja no Vācijas uz ____ (2.) un dziļajās sniegā nevarēja atrast naktsmājas. Barons piesēja savu zirgu pie kāda koka un pats aizgāja gulēt. No rīta viņš pamodās ciema kapsētā, bet savu zirgu ieraudzīja piesietu pie baznīcas torņa. Iespējams, ka tā bija ____ (3.). Šī nelielā baznīca ir saistīta ne tikai ar šo leģendu, bet arī reālu vēsturisku notikumu. 1744. gada 2. februārī barons Hieronīms Karls Frīdrihs fon Minhauzens te salaulājās ar savu līgavu Jakobīni fon Duntenu. Kāzas tika dzertas ____ (4.), kur mūsdienās ir ierīkots Minhauzena muzejs.

Barons Hieronīms Karls Frīdrihs fon Minhauzens ir dzimis 1720. gadā ____ (5.) Tā ir neliela pilsētiņa ____ (6.) apmēram 50 kilometrus uz dienvidiem no Hanoveras. ____ (7.) gadam barons bija virsnieks Krievijas cara armijā ____ (8.). Pēc tam, ____ (9.), Minhauzens kopā ar Jakobīni atgriezās Bodenverderā un dzīvoja tur līdz mūža beigām. Mūsdienās šajā pilsētiņā var apskatīt barona pili, kur ir ierīkots neliels Minhauzenam veltīts muzejs. Viņam par godu vieta pie dzimtās mājas ir nosaukta par ____ (10.).

(Pēc Tava labākā grāmata par Latviju. 109 jautājumi un atbildes.)